

Název práce Individuální zadání – Prenosná bouda pro psy trpící úzkostí

BcA. Jamborová Michaela
Diplomová práce | 2026

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

Jméno a příjmení: **BcA. Michaela Jamborová**
Osobní číslo: **K23427**

Téma práce: **Individuální zadání – Přenosná bouda pro psy trpící úzkostí**
Téma práce anglicky: **Individual Assignment – Portable Kennel for Dogs Suffering from Anxiety**
Jazyk práce: **Slovenština**

Související osoby: **Mgr. art. Ivan Pecháček (Vedoucí)**
Produktový design

Zásady pro vypracování:

A) Textová a dokumentační část

1. Název
2. Zadání DP
3. Prohlášení autora DP
4. Abstrakt a klíčová slova v českém a anglickém jazyce
5. Poděkování
6. Obsah
7. Úvod
8. Textová a dokumentační část (v rozsahu 25 normostran)
 - a) rešerše – historie a stávající stav
 - b) zdroje inspirace – východiska
 - c) popis realizace projektu
 - d) obrazová dokumentace projektu v rozsahu 25 stran (skici, kresby, vizualizace, fotografie, technické výkresy)
9. Závěr
10. Seznam použité literatury
11. Seznam použitých symbolů a zkratk
12. Seznam obrázků
13. Seznam tabulek
14. Seznam příloh

B) Praktický tvůrčí výstup

1. Prototyp nebo funkční / fyzický model v měřítku 1:1, 1:2, 1:3, 1:5, 1:10 podle charakteru projektu a konzultace s vedoucím práce
2. Grafická prezentace v rozsahu minimálně 3,5 m²
3. Autorská podoba textové části DP

Seznam doporučené literatury:

KULA, Daniel a TERNAUX, Elodie. Materiology: the creatives guide to materials and technologies. Revised edition. Amsterdam: Frame Publishers, [2014]. ISBN 978-3-03821-080-1.

SANTELLA, Chris a HELMUTH, DC. Fifty Places to Travel with Your Dog Before You Die. 18. doplněné vydání. ABRAMS, 2023. ISBN 9781419761003.

SOLANKI, Seetal. Why materials matter: responsible design for a better world. Munich: Prestel, 2019. ISBN 978-3-7913-8471-9.

WAINWRIGHT, Tom. Pet-tecture: design for pets. London: Phaidon, 2018. ISBN 978-0-7148-7667-2.

The Images Publishing Group (ed.). For the Love of Pets: Contemporary architecture and design for animals. Images Publishing Group, 2021. ISBN 9781864708998

Podpis studenta:

Datum:

Podpis vedoucího práce:

Datum:

Prohlášení autora závěrečné kvalifikační práce

Beru na vědomí, že

- odevzdáním závěrečné práce souhlasím se zpřístupněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- závěrečná práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- jedno vyhotovení závěrečné práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – závěrečnou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování závěrečné práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky závěrečné práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem závěrečné práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na závěrečné práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze závěrečné práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....

podpis autora

Abstrakt

Táto diplomová práca sa venuje návrhu interiérovej prenosnej budy pre psov trpiacich úzkosťou. Cieľom práce bolo vytvoriť bezpečný a pokojný priestor, ktorý môže pes využívať doma aj pri cestovaní a ktorý mu pomáha lepšie zvládať stres a zmenu prostredia.

Teoretická časť sa zaoberá psychickou pohodou psa, úzkosťou, vnímaním podnetov a významom bezpečného priestoru a stability v živote psa. Súčasťou práce boli aj konzultácie s odborníkmi z oblasti kynológie a správania psov, ktoré podporili návrhové riešenie produktu. Praktická časť opisuje proces navrhovania, vývoj skladacieho systému, materiálové a konštrukčné riešenie a realizáciu funkčného modelu produktu. Výsledkom práce je skladateľná interiérová búda prepájajúca funkčnosť, prenosnosť a estetické riešenie vhodné do interiéru.

Kľúčová slova

úzkosť u psov, interiérová búda, bezpečný priestor, prenosný produkt, skladateľný produkt, produktový dizajn

Abstract

This diploma thesis focuses on the design of an interior portable dog house for dogs suffering from anxiety. The aim of the thesis was to create a safe and calming space that the dog can use both at home and while travelling, helping it cope better with stress and changes in environment.

The theoretical part deals with the psychological well-being of dogs, anxiety, perception of stimuli, and the importance of a safe space and stability in a dog's life. The thesis also includes consultations with experts in kynology and dog behaviour, which supported the product design process. The practical part describes the design process, the development of the folding system, material and construction solutions, and the realization of a functional product prototype. The result of the thesis is a foldable interior dog house combining functionality, portability, and an aesthetic design suitable for modern interiors.

Keywords

dog anxiety, interior dog house, safe space, portable product, foldable product, product design

Ďakujem vedúcemu práce, rodine, priateľom a všetkým, ktorí ma počas štúdia podporovali. Osobitne ďakujem tým, ktorí verili, že to zvládnem – aj keď som tomu sama chvíľami neverila. A tiež tým, ktorí sa ma nepýtali, ako som na tom s diplomovou prácou.

Bezpečie nie je o veľkosti priestoru, ale o tom, ako sa v ňom cítiš.

Obsah

ÚVOD.....	19
TEORETICKÁ ČASŤ	20
1 VÝVOJ VZŤAHU MEDZI ČLOVEKOM A PSOM.....	22
1.1 DOMESTIKÁCIA PSA A JEHO POTREBY	22
1.1.1 Sociálne a behaviorálne potreby psa.....	23
1.1.2 Potreba stability a bezpečia	24
1.2 VÝVOJ POSTAVENIA PSA V SPOLOČNOSTI	24
2 PES V INTERIÉRI A JEHO POTREBY	26
2.1 PES V INTERIÉROVOM PROSTREDÍ	27
2.2 POTREBA VLASTNÉHO PRIESTORU.....	28
2.3 VNÍMANIE PRIESTORU A BEZPEČIA PSOM.....	29
2.3.1 Pach ako faktor bezpečia.....	30
3 ÚZKOSŤ U PSOVI.....	32
3.1 CHARAKTERISTIKA ÚZKOSTI.....	32
3.1.1 Rozdiel medzi stresom, strachom a úzkosťou	32
3.2 PRÍČINY ÚZKOSTI.....	34
3.2.1 Prostredie a zmena.....	34
3.2.2 Samota a separačná úzkosť.....	34
3.2.3 Skúsenosti, socializácia a citlivosť psa	35
3.3 PREJAVY ÚZKOSTI.....	36
3.3.1 Behaviorálne prejavy.....	36
3.3.2 Fyzické prejavy	36
3.3.3 Vplyv na schopnosť oddychu	37
3.4 VÝSKYT ÚZKOSTI.....	37
4 ÚZKOSŤ A ZMENA PROSTREDIA	39
4.1 PREČO JE ZMENA PROSTREDIA STRESUJÚCA	39
4.2 SPRÁVANIE PSA PRI CESTOVANÍ.....	40
4.2.1 Správanie pred a počas presunu	40
4.2.2 Správanie po príchode do nového prostredia.....	40
4.3 ADAPTÁCIA NA NOVÉ PROSTREDIE.....	41
4.4 PRAKTICKÉ SKÚSENOSTI MAJITEĽOV	42
4.5 ODPORÚČANIA PRE JEDNODUCHŠIU ADAPTÁCIU PSA NA NOVÉ PROSTREDIE.....	42
5 VPLYV PRIESTORU, TVARU A VSTUPU NA PSYCHIKU PSA.....	43
5.1 VEĽKOSŤ PRIESTORU.....	43
5.1.1 Búda a pelech z pohľadu psychického komfortu	44
5.2 TVAR PRIESTORU	44
5.3 VSTUP A KONTROLA OKOLIA.....	45
5.3.1 Vyosený vstup a kontrola okolia.....	45
5.4 ROVNOVÁHA MEDZI ÚKRYTOM A PREHLADOM.....	46
6 POROVNANIE BEŽNEJ BÚDY A BÚDY PRE ÚZKOSTNÉHO PSA	47
6.1 FUNKČNÉ A PSYCHOLOGICKÉ ROZDIELY	47
7 VPLYV PROSTREDIA NA PSYCHICKÚ POHODU PSA	48
7.1 SVETLO A VIZUÁLNE PODNETY.....	48
7.2 ZVUK A AKUSTICKÉ PODNETY	49
7.3 VIZUÁLNY KONTAKT S OKOLÍM.....	50

8	VPLYV MATERIÁLOV, FARIEB A PACHOV NA PSYCHICKÚ POHODU PSA	51
8.1	MATERIÁLY, TEXTÍLIE A KOMFORT	51
8.1.1	<i>Textília a pocit komfortu.....</i>	52
8.1.2	<i>Obopínanie a mäkkosť priestoru</i>	52
8.2	FARBY A PACH AKO FAKTOR BEZPEČIA	53
8.2.1	<i>Pach ako faktor bezpečia.....</i>	54
9	KOMFORT A FUNKČNÉ POŽIADAVKY PRIESTORU PRE ÚZKOSTNÉHO PSA	56
9.1	HYGIENA A UDRŽATELNOSŤ PRIESTORU	56
9.2	TEPELNÝ KOMFORT	57
9.3	BEZPEČNOSŤ A STABILITA KONŠTRUKCIE.....	58
10	VÝZNAM STABILITY A RUTINY V ŽIVOTE ÚZKOSTNÉHO PSA.....	59
10.1	VÝZNAM STABILITY A RUTINY	59
10.2	STABILNÉ PRVKY PRI ADAPTÁCII.....	60
10.3	ADAPTÁCIA PSA NA NOVÉ PROSTREDIE	60
	PRAKTICKÁ ČASŤ.....	62
11	KONCEPT	63
11.1	ANALÝZA TRHU A EXISTUJÚCICH PRODUKTOV	63
11.2	PROFIL ZÁKAZNÍKA	65
11.3	KRITÉRIÁ NÁVRHU	66
12	PROCES NAVRHOVANIA.....	67
12.1	INŠPIRÁCIA	67
12.2	VÝVOJ PRIESTORU A VSTUPU	68
12.3	VÝVOJ SKLADACIEHO SYSTÉMU.....	68
13	MATERIÁLOVÉ A KONŠTRUKČNÉ RIEŠENIE	70
13.1	KONŠTRUKCIA PRODUKTU.....	70
13.2	MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE	72
13.3	FAREBNOSŤ A VIZUÁLNE PÔSOBNIE	73
14	REALIZÁCIA PSÍCH BÚD	74
14.1	VÝROBA JEDNOTLIVÝCH ČASŤÍ.....	74
14.1.1	<i>Čelo a podstava budy.....</i>	74
14.1.2	<i>Konštrukcia</i>	75
14.1.3	<i>Plášť</i>	78
14.1.4	<i>Pelech.....</i>	79
14.2	KOMPLETIZÁCIA BÚD	80
14.2.1	<i>Návod pripevnenie textilného plášťa</i>	82
14.3	OVERENIE PRODUKTU	83
15	VIZUÁLNA IDENTITA A PREZENTÁCIA PRODUKTU	84
15.1	LOGO PRODUKTU	84
15.2	VIZUÁLNA IDENTITA.....	85
15.3	BALENIE PRODUKTU	87
16	FINÁLNY PRODUKT	89
	ZÁVER.....	92
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	93
	ZOZNAM OBRÁZKOV	95
	ZOZNAM TABULIEK	98
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	100

ZOZNAM PRÍLOH	101
PRÍLOHA A: PREPIS VYBRANÝCH ČASTÍ ROZHOVORU CHRENKOVÁ	102
PRÍLOHA B: PREPIS VYBRANÝCH ČASTÍ ROZHOVORU JAKUBA	105
PRÍLOHA C: TECHNICKÉ VÝKRESY	109

Úvod

V súčasnosti sa pes čoraz viac stáva plnohodnotnou súčasťou domácnosti a jeho životný priestor sa presúva z exteriéru do interiéru. S týmto trendom sa menia aj požiadavky na produkty určené pre psy, ktoré by mali reagovať nielen na fyzické, ale aj psychické potreby zvierat'a a zároveň prirodzene zapadať do moderného interiéru. Jedným z čoraz častejších problémov je výskyt úzkosti u psov spôsobenej napríklad zmenou prostredia, nadmerným množstvom podnetov alebo stratou známeho teritória. Úzkostné psy často vyhľadávajú menšie, uzavreté priestory poskytujúce pocit bezpečia a stability. Vytvorenie takéhoto priestoru môže významne prispieť k znižovaniu stresu a podpore psychickej pohody psa.

Cieľom diplomovej práce je návrh interiérovej prenosnej budy pre psy trpiace úzkosťou, ktorá poskytuje bezpečný a známy priestor aj pri zmene prostredia, napríklad počas cestovania. Návrh vychádza z myšlienky „prenesenia domova“, teda možnosti vziať psovi jeho stabilný bod so sebou a minimalizovať tak stres z nového prostredia. Dôraz je kladený na tvar priestoru, riešenie vstupu, výber materiálov a celkové začlenenie produktu do súčasného interiéru.

Práca vychádza zo štúdia odbornej literatúry, rešerše existujúcich produktov a odborných rozhovorov s kynológom a behavioristom Mgr. Tomášom Jakubom, PhD., a registrovanou chovateľkou Danielou Chrenkovou.

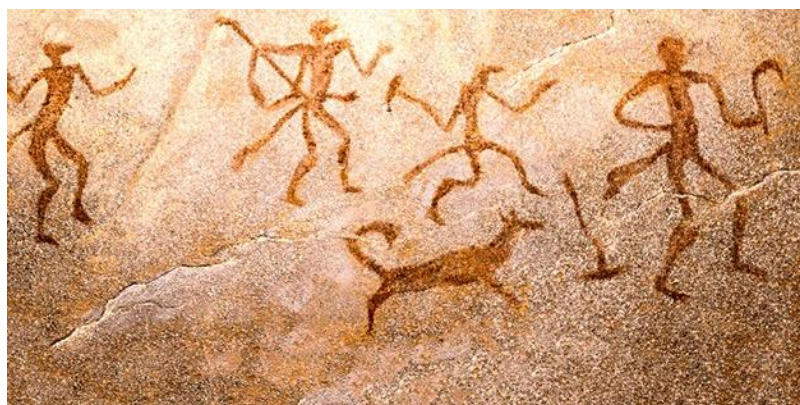
TEORETICKÁ ČASŤ

1 Vývoj vzťahu medzi človekom a psom

Spolužitie človeka a psa prešlo počas histórie výrazným vývojom. Z pôvodne pracovného zvierat'a sa postupne stal spoločenský partner človeka, čo ovplyvnilo jeho postavenie, spôsob života aj požiadavky na prostredie, v ktorom pes žije.

1.1 Domestikácia psa a jeho potreby

Pes patrí medzi prvé domestikované zvieratá a človeka sprevádza už tisíce rokov. Predpokladá sa, že domestikácia začala približne pred 15 000 až 30 000 rokmi postupným zbližovaním človeka a vlka. Tento vzťah vznikol prirodzene a bol založený na vzájomnom prínose. Človek získaval pomoc pri love, ochrane alebo strážení, zatiaľ čo pes získaval prístup k potrave a bezpečnejšiemu prostrediu. Domestikácia psa predstavuje dlhodobý proces adaptácie. Psy sa postupne prispôbovali spolužitiu s človekom, reagovali na jeho správanie a vytvárali sociálne väzby.¹

Obrázok 1: Praveké zobrazenie človeka a psa pri love²

Na rozdiel od mnohých iných domestikovaných zvierat nebol pes využívaný primárne na produkciu potravy alebo materiálov, ale najmä pre svoju schopnosť spolupráce s človekom. Z pôvodne pracovného zvierat'a sa postupne stal významný spoločenský partner človeka.

¹ SVOBODA, Domestikace psa, 2011.

² FRONTIERS, James Serpell: wolves, domestication, 2021.

1.1.1 Sociálne a behaviorálne potreby psa

Napriek zmenám, ktoré domestikácia priniesla, si pes zachoval mnohé prirodzené prejavy správania vychádzajúce z evolučného vývoja. Ide o sociálny druh s potrebou vytvárať väzby a kontakt s okolím. Blízkosť človeka a sociálny kontakt ovplyvňujú správanie aj celkový stav psa.

Voľne žijúce populácie psov aj dnešné domáce plemená komunikujú prostredníctvom reči tela, hlasových prejavov a pachových signálov. Dlhodobý nedostatok sociálneho kontaktu alebo nevhodné podmienky môžu viesť k problémovému správaniu, napríklad k strachu, agresii, hyperaktivite alebo separačnej úzkosti.

Súčasťou potrieb psa je aj dostatok pohybu a podnetov z prostredia. Pes potrebuje možnosť vykonávať typické činnosti, ako je čuchanie, skúmanie priestoru alebo jednoduché riešenie úloh. Dlhodobý nedostatok podnetov vedie k frustrácii, nervozite alebo stereotypnému správaniu.³

Obrázok 2: Reč tela psa⁴

³ BRUBAKER et al., The evolution of communication in dogs, 2020.

⁴ DOGLYNESS, Dog Body Language Explained, 2026.

1.1.2 Potreba stability a bezpečia

Pre psychickú pohodu psa je dôležitá stabilita, predvídateľnosť a pocit bezpečia. Psy prirodzene lepšie fungujú v prostredí s jasnou štruktúrou a známymi podnetmi, ktoré im pomáhajú orientovať sa a znižujú mieru neistoty.

Naopak, časté zmeny, chaotické prostredie alebo nejednotné signály môžu vyvolávať stres a problémy s adaptáciou. Táto potreba je výrazná najmä u citlivejších alebo úzkostných jedincov, ktorí intenzívnejšie reagujú na zmeny prostredia a nadmerné množstvo podnetov. Pocit istoty je zároveň spojený s možnosťou vytvoriť si vlastný priestor, do ktorého sa pes utiahne v stresových situáciách a reguluje tak kontakt s okolím.⁵

1.2 Vývoj postavenia psa v spoločnosti

Spôsob, akým spoločnosť vnímala psa, sa počas histórie postupne menil. V minulosti bol pes vnímaný najmä ako pracovné zviera plniace praktické funkcie, ako je stráženie majetku, lov alebo pasenie. Jeho život bol úzko spätý s exteriérovým prostredím a konkrétnou pracovnou činnosťou.

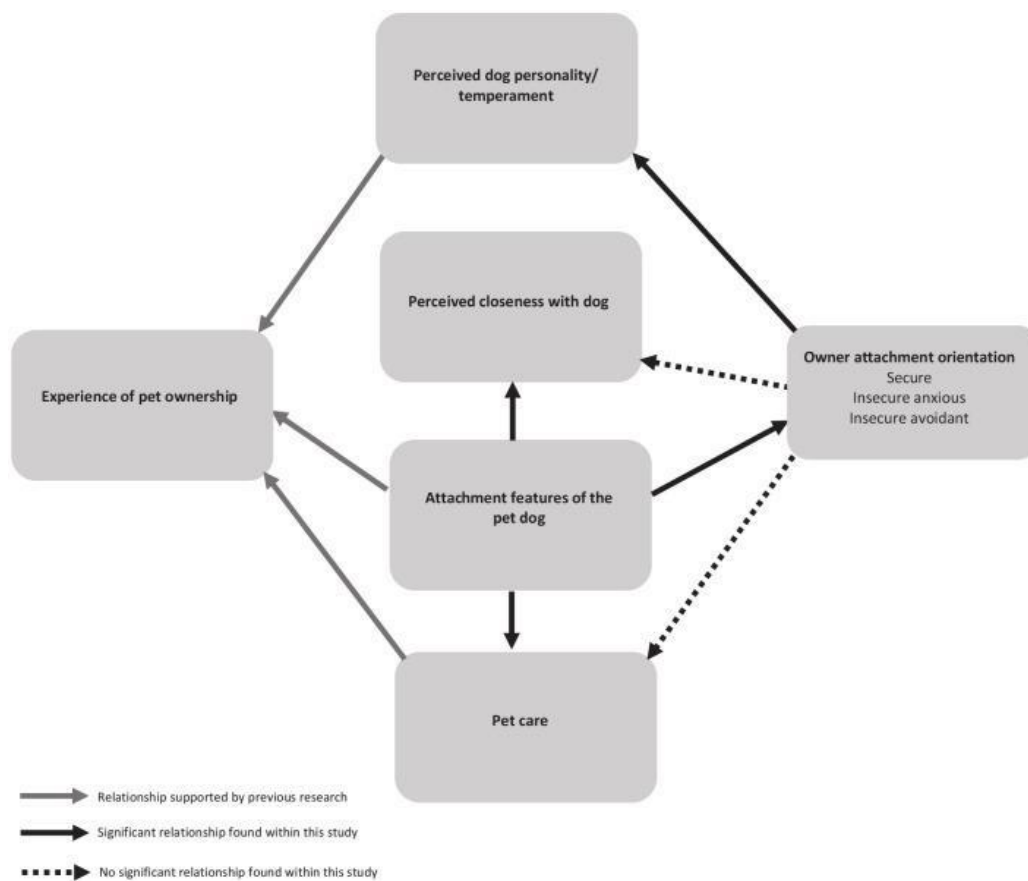
S postupnou zmenou životného štýlu sa však začal meniť aj vzťah človeka k psovi. Pes sa postupne presúval z exteriéru do interiéru domácnosti a začal plniť predovšetkým spoločenskú a emocionálnu funkciu. V súčasnosti je v mnohých domácnostiach vnímaný ako plnohodnotný člen rodiny a každodenný spoločník človeka.⁶

Táto zmena ovplyvnila nielen spôsob života psa, ale aj požiadavky na jeho prostredie a psychické bezpečie. Interiérové prostredie prináša väčšie množstvo zvukových, vizuálnych a pachových podnetov, na ktoré musí pes reagovať. Zároveň sa čoraz viac pozornosti venuje psychickému komfortu psa a potrebe vytvárať prostredie rešpektujúce jeho prirodzené potreby.⁷

⁵ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

⁶ KITCHENHAMOVÁ, Pes – člen rodiny, 2020, s. 45.

⁷ BRUBAKER et al., The evolution of communication in dogs, 2020.

Obrázok 3: Model vzťahov medzi majiteľom a psom⁸

⁸ CIMARELLI et al., Dog–Owner Relationship and Emotional Reactivity of Dogs, 2022.

2 Pes v interiéri a jeho potreby

Spôsob života psa sa v súčasnosti výrazne mení spolu so zmenami životného štýlu človeka. Pes už nie je vnímaný len ako zviera pohybujúce sa vo vonkajšom prostredí, ale čoraz častejšie sa stáva prirodzenou súčasťou interiéru domácnosti. Táto zmena ovplyvňuje nielen jeho každodenné fungovanie, ale aj požiadavky na prostredie, v ktorom sa pohybuje a oddychuje.

Obrázok 4: Pes ako súčasť rodiny⁹

⁹ PINTEREST, Pes ako súčasť rodiny. 2025.

2.1 Pes v interiérovom prostredí

Mnohé psy dnes žijú priamo v domácnosti a zdieľajú s človekom bežný denný režim. So zmenou životného štýlu sa zmenili aj podmienky ich chovu a prostredie, v ktorom trávajú väčšinu času. *„Pes, ktorý žije vo vnútri, vidí každodenné reakcie človeka a postupne ich preberá. Oni veľmi vnímajú naše správanie, napätie aj stres.“* (Chrenková, 2026)¹⁰

Obrázok 5: Bežný denný režim¹¹

Život v interiéri sa od prirodzeného prostredia psa v mnohých smeroch odlišuje. Typické je najmä:

- väčšie množstvo zvukových, vizuálnych a pachových podnetov,
- častý pohyb osôb v domácnosti,
- menší priestor na pohyb,
- intenzívnejší kontakt s človekom,
- vyšší komfort a ochrana pred vonkajšími podmienkami.

Dôležitý je preto dostatok pokoja, priestoru na odpočinok a možnosť stiahnuť sa z rušného prostredia.¹²

Ako uvádza Chrenková (2026), *„kombinácia prostredia, nedostatku pokoja a nevhodne zvoleného životného režimu môže u citlivejších jedincov podporovať vznik úzkostného správania“*.¹³

¹⁰ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

¹¹ LINKEDIN, Bežný denný režim, 2025.

¹² CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

¹³ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

2.2 Potreba vlastného priestoru

Aj napriek blízkeho kontaktu s človekom si pes zachováva potrebu vlastného priestoru, ktorý mu poskytuje možnosť oddychu a dočasného oddelenia od okolitého diania. Takýto priestor predstavuje stabilný bod v prostredí psa a pomáha mu lepšie zvládať stresové situácie.

Ako uvádza Jakuba (2026), „keď má pes možnosť niekde sa stiahnuť a mať kontrolu nad svojím priestorom, výrazne to znižuje hladinu stresu“. Ďalej dodáva, že „bezpečný a stabilný priestor môže fungovať ako dôležitý prvok psychickej regulácie a pomáhať psovi lepšie zvládať stresové situácie“. ¹⁴

Obrázok 6: Potreba bezpečia psa v interiery¹⁵

Vlastný priestor umožňuje psovi regulovať kontakt s okolím a vytvára podmienky na pokojný odpočinok. Význam tejto potreby sa výraznejšie prejavuje najmä u citlivejších alebo úzkostných jedincov, ktoré intenzívnejšie reagujú na nadmerné množstvo podnetov.

¹⁴ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

¹⁵ PETSTOP, Adaptil & Feliway.

Ak pes nemá možnosť stiahnuť sa do pokojného prostredia, často vyhľadáva náhradné úkryty v domácnosti, napríklad pod nábytkom alebo v rohoch miestností.¹⁶

2.3 Vnímanie priestoru a bezpečia psom

Pes vníma svoje okolie odlišne než človek a jeho správanie je výrazne ovplyvnené zmyslovým vnímaním prostredia. Pri vnímaní prostredia je pre psa najdôležitejší čuch, sluch a vizuálne prvky, prostredníctvom ktorých neustále vyhodnocuje svoje okolie.

Čuch – predstavuje dominantný zmysel psa a má zásadný význam pri orientácii v priestore aj pri emocionálnom prežívaní. Prostredníctvom pachov si pes vytvára predstavu o okolí a rozpoznáva známe aj neznáme podnety.¹⁷

Obrázok 7: Pes sledujúci pachovú stopu¹⁸

Sluch – výrazne citlivejší než sluch človeka, preto dokáže zachytiť aj vzdialené alebo jemné zvuky, ktoré môžu byť v interiéri rušivé a stresujúce. Zrak síce nepredstavuje dominantný zmysel, no je dôležitý pri sledovaní pohybu a orientácii v priestore.

Podľa Jakubu (2026) „dominantným zmyslom psa je čuch, preto je dôležité, aby sa v priestore nachádzal známy pach, ktorý vytvára pocit bezpečia“. ¹⁹ Pach má pre psa význam nielen pri orientácii, ale aj pri vytváraní pocitu bezpečia.

¹⁶ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

¹⁷ BERG et al., Olfaction in the canine cognitive and emotional processes, 2024.

¹⁸ YOUTUBE, Pes sledujúci pachovú stopu, 2024.

¹⁹ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

Obrázok 8: Zvuky podporujúce upokojenie psa²⁰

V interiérovom prostredí často dochádza k preťaženiu zmyslov, najmä u citlivejších jedincov. Nadmerné množstvo zvukov, pohybov alebo vizuálnych podnetov vedie k zvýšenej nervozite a psychickému napätiu. Pre psa je preto dôležitá aj možnosť stiahnuť sa do pokojnejšieho prostredia s menším množstvom podnetov.²¹

2.3.1 Pach ako faktor bezpečia

Pach má pre psa význam nielen pri orientácii, ale aj pri vytváraní pocitu bezpečia. Známe pachy pomáhajú psovi identifikovať prostredie ako stabilné a známe, čím prispievajú k jeho psychickej pohode.

²⁰ PINTEREST, Zvuky podporujúce upokojenie psa.

²¹ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

Pachy spojené s majiteľom, miestom alebo konkrétnymi predmetmi vytvárajú silné emocionálne väzby a môžu mať upokojujúci účinok. Ich význam sa prejavuje najmä pri zmene prostredia alebo cestovaní, keď sa pes dostáva do nových a menej predvídateľných situácií. Prítomnosť známych vôní a pachov v takýchto situáciách napomáha k znižovaniu stresu a uľahčuje adaptáciu psa. Pri návrhu produktov pre psy je vhodné pracovať aj s materiálmi, ktoré dokážu zachytávať známe pachy. Známe vône môžu u citlivejších alebo úzkostných psov podporovať pocit istoty a bezpečia.²²

Obrázok 9: Porovnanie čuchových schopností psa a človeka²³

²² BERNIS et al., Scent of the familiar, 2015.

²³ NOVA PAW, Porovnanie čuchových schopností psa a človeka, 2026.

3 Úzkosť u psov

Úzkosť u psov súvisí najmä so situáciami a prostredím, v ktorých sa pes necíti bezpečne alebo nedokáže dostatočne oddychovať. Medzi časté príčiny úzkosti patrí nadmerné množstvo podnetov, zmena prostredia alebo odlúčenie od majiteľa.

Obrázok 10: Správanie psa pri strese alebo úzkosti²⁴

3.1 Charakteristika úzkosti

Úzkosť u psov je charakteristická pocitom napätia, neistoty a očakávania možného ohrozenia. Na rozdiel od strachu, ktorý je viazaný na konkrétny a prítomný podnet, úzkosť pretrváva aj bez jasne identifikovateľnej príčiny. Pes tak reaguje nepokojom alebo zvýšenou ostražitosťou aj v situáciách, ktoré pre človeka nepôsobia rizikovo.

3.1.1 Rozdiel medzi stresom, strachom a úzkosťou

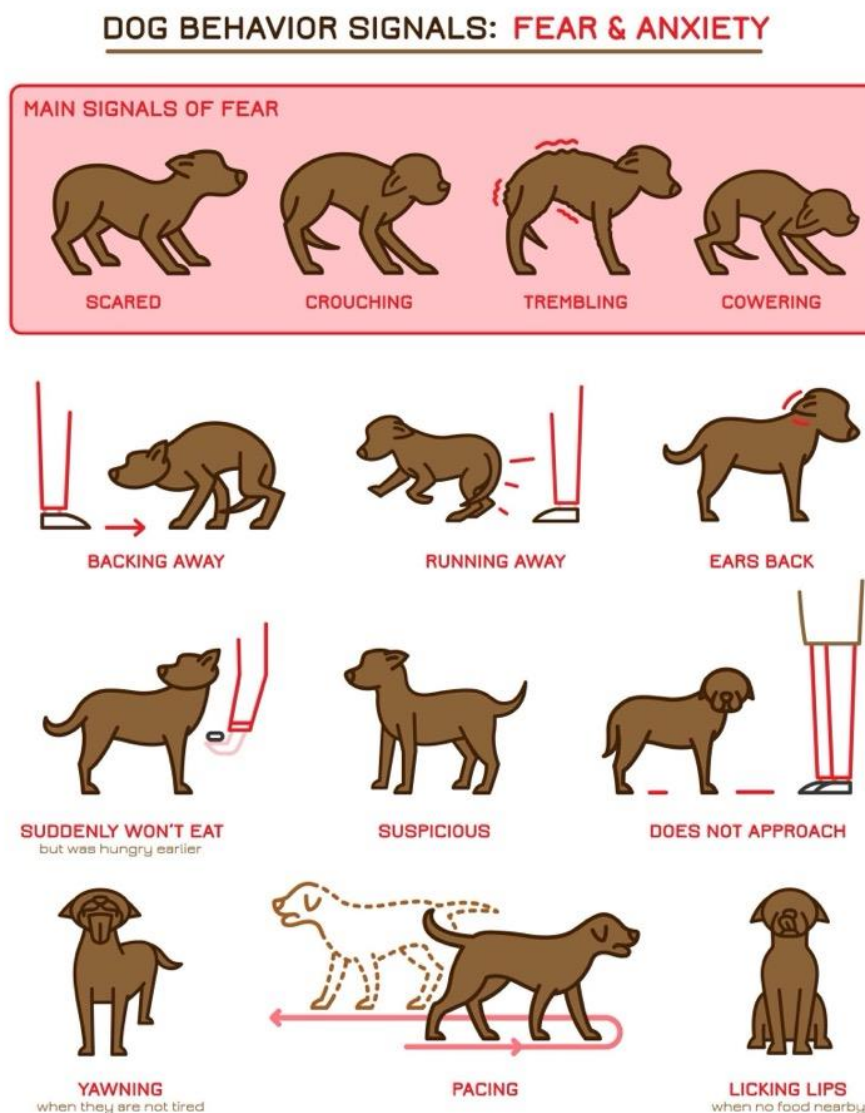
V bežnej reči sa pojmy stres, strach a úzkosť často zamieňajú, no z hľadiska správania psa ide o rozdielne stavy.

Stres – všeobecná reakcia organizmu na záťažovú situáciu. Môže byť krátkodobý a prirodzený, napríklad pri hre, novom prostredí alebo nečakanej zmene. Problém nastáva najmä vtedy, ak je stres príliš intenzívny alebo dlhodobý.

²⁴ DAILY RECORD, Správanie psa pri strese alebo úzkosti, 2025.

Strach – okamžitá reakcia na konkrétny podnet, ktorý pes vníma ako hrozbu. Konkrétne hlasný zvuk, cudzieho človeka, iného psa alebo prudký pohyb. Strach má ochrannú funkciu a po odstránení podnetu zvyčajne postupne odznieva.

Úzkosť – menej konkrétna a často súvisí s očakávaním nepríjemnej situácie. Pes býva v napätí, aj keď priamy zdroj ohrozenia nie je prítomný. Tento stav je pre organizmus vyčerpávajúci, pretože pes zostáva dlhšie v pohotovosti a nedokáže úplne relaxovať.²⁵

Obrázok 11: Signály stresu, strachu a úzkosti u psa²⁶

²⁵ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příklad B.

²⁶ SHUTTERSTOCK, Dog fearful behavior icons set, 2019.

3.2 Príčiny úzkosti

Vznik úzkosti u psov je zvyčajne výsledkom viacerých faktorov. Ovplyvňuje ho genetická predispozícia, rané skúsenosti, kvalita socializácie, prostredie aj vzťah psa s majiteľom. Úzkosť preto nemožno vnímať ako jeden izolovaný problém, ale skôr ako reakciu na kombináciu vnútorných a vonkajších podmienok. Ako uvádza Jakuba (2026), *„nikdy to nie je 100 % genetika alebo 100 % prostredie, vždy ide o kombináciu oboch faktorov“*.²⁷

3.2.1 Prostredie a zmena

Jednou z častých príčin úzkostného správania je zmena prostredia. Pes si vytvára istotu prostredníctvom známych miest, pachov, rutiny a opakujúcich sa situácií. Ak sa tieto prvky narušia, napríklad pri cestovaní, sťahovaní, pobyte v novom priestore alebo zmene režimu domácnosti, pes reaguje neistotou, nepokojom alebo zvýšenou potrebou kontroly okolia.²⁸

Dôležité je aj množstvo podnetov v prostredí. Hluk, pohyb osôb, nové pachy alebo vizuálne stimuly môžu u citlivejších psov viesť k preťaženiu a zhoršeniu schopnosti oddychovať.

3.2.2 Samota a separačná úzkosť

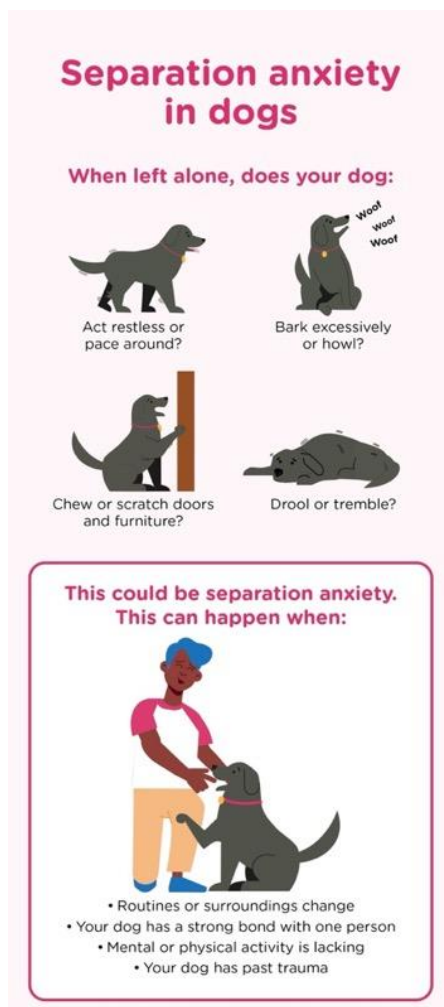
Ďalším významným faktorom je samota, najmä u psov silno naviazaných na svojho majiteľa. Keďže pes je sociálne zviera, odlúčenie od blízkej osoby vyvoláva stresovú reakciu. V niektorých prípadoch sa tento stav rozvíja do separačnej úzkosti, pri ktorej pes nevláda zostať osamote alebo reaguje výrazným nepokojom po odchode majiteľa.²⁹

Separaná úzkosť sa prejavuje štekaním, kňučaním, deštruktívnym správaním, pokusmi o únik alebo nadmerným sledovaním majiteľa pred jeho odchodom. Tento typ úzkosti je dôležitý najmä pri návrhu priestoru, ktorý má psovi pomáhať cítiť sa bezpečne aj mimo priameho kontaktu s človekom.

²⁷ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

²⁸ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

²⁹ FLANNIGAN et al., Separation anxiety in dogs, 2020.

Obrázok 12: Typické prejavy separačnej úzkosti u psov³⁰

3.2.3 Skúsenosti, socializácia a citlivosť psa

Na vznik úzkosti môžu mať vplyv aj skúsenosti z raného veku. Nedostatočná socializácia, izolované prostredie, negatívne zážitky alebo traumatické udalosti môžu ovplyvniť schopnosť psa zvládať nové situácie. Pes, ktorý nebol postupne a bezpečne zoznamovaný s rôznymi podnetmi, zvykne v dospelosti reagovať intenzívnejším strachom alebo neistotou.

„Nadmerná naviazanosť a neustály kontakt s človekom môže u citlivejších psov prispievať k rozvoju úzkostného správania.“ (Chrenková, 2026)³¹

³⁰ PINTEREST, Typické prejavy separačnej úzkosti u psov.

³¹ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

Významná je aj individuálna citlivosť psa. Niektoré psy reagujú na zmeny a podnety citlivejšie než iné. Genetické predispozície, povaha plemena a predchádzajúce skúsenosti tak môžu ovplyvniť, ako rýchlo sa pes dostane do stresu a ako dlho mu trvá návrat do pokojového stavu.³²

3.3 Prejavy úzkosti

Úzkosť sa u psov prejavuje rôznymi spôsobmi. Niektoré prejavy sú zjavné a ľahko rozpoznateľné, iné môžu byť nenápadné a majiteľ ich nemusí okamžite spájať s psychickým napätím. Pri hodnotení úzkosti je preto dôležité sledovať správanie psa, jeho držanie tela aj fyziologické reakcie.

3.3.1 Behaviorálne prejavy

Medzi behaviorálne prejavy úzkosti patrí najmä nepokoj, chodenie sem a tam, nadmerné sledovanie okolia, vyhľadávanie majiteľa alebo naopak snaha ukryť sa. Pes zvykne kňučať, štekať, hrabať, škrabať na dvere alebo sa pokúšať uniknúť zo situácie, ktorú vníma ako nepríjemnú. Podľa Chrenkovej (2026) pes reaguje na neistotu človeka, pretože „*oni nechápu, že my máme stres. Oni si myslia, že ten stres je z toho, čo zbadali*“.³³

U niektorých psov sa úzkosť prejavuje aj deštruktívnym správaním, napríklad hryzením nábytku, ničením predmetov alebo intenzívnym lízaním vlastného tela. Takéto správanie nemusí byť prejavom neposlušnosti, ale spôsobom, akým sa pes snaží zvládnuť vnútorné napätie.³⁴

3.3.2 Fyzické prejavy

Úzkosť sa často prejavuje aj na telesnej úrovni. Typické je zrýchlené dýchanie, slinenie, tras, napäté držanie tela, sklonená hlava, uši smerujúce dozadu alebo stiahnutý chvost. Pes pôsobí ostražito, strnulo alebo pripravený okamžite reagovať na podnet.

³² TIIRA et al., Environmental effects on canine anxiety, 2020.

³³ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Príloha A.

³⁴ TIIRA et al., Environmental effects on canine anxiety, 2020.

Pri silnejšej alebo dlhodobej úzkosti sa môžu objaviť aj trávacie ťažkosti, znížený apetít, zvracanie alebo hnačka. Tieto prejavy ukazujú, že úzkosť neovplyvňuje iba správanie, ale aj celkový fyziologický stav organizmu.³⁵

3.3.3 Vplyv na schopnosť oddychu

Jedným z dôležitých prejavov úzkosti je znížená schopnosť relaxovať. Pes môže neustále sledovať okolie, reagovať aj na malé podnety a mať problém uložiť sa na pokojný odpočinok. Tento stav je významný najmä v interiéri alebo pri cestovaní, kde je pes vystavený množstvu nových zvukov, pachov a pohybov.³⁶

Z hľadiska návrhu priestoru pre úzkostného psa je preto dôležité vytvoriť prostredie, ktoré mu umožní znížiť kontakt s rušivými podnetmi a podporí pocit kontroly, úkrytu a bezpečia.

3.4 Výskyt úzkosti

Úzkostné správanie u psov nie je ojedinelým javom. Výskumy poukazujú na to, že rôzne formy strachu, citlivosti na vplyvy alebo separačného správania sa vyskytujú u významnej časti populácie domácich psov.

Rozsiahla fínska štúdia realizovaná na vzorke viac než 13 700 psov uvádza, že až 72,5 % sledovaných jedincov vykazovalo aspoň jeden výraznejší behaviorálny problém súvisiaci so strachom, stresom alebo úzkosťou. Najčastejším prejavom bola citlivosť na hluk, ktorá sa objavila približne u 32 % psov, a všeobecná bojzlosť s výskytom okolo 29 %.³⁷

Odborné zdroje zároveň uvádzajú, že separačná úzkosť sa vyskytuje približne u 14–20 % psov a rôzne formy strachu zo situácií, ľudí alebo iných psov približne u 20–25 % populácie domácich psov.³⁸

Výskumy ukazujú, že úzkostné správanie patrí medzi pomerne časté problémy domácich psov. Citlivejšie psy môžu výraznejšie reagovať na hluk, zmenu prostredia

³⁵ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

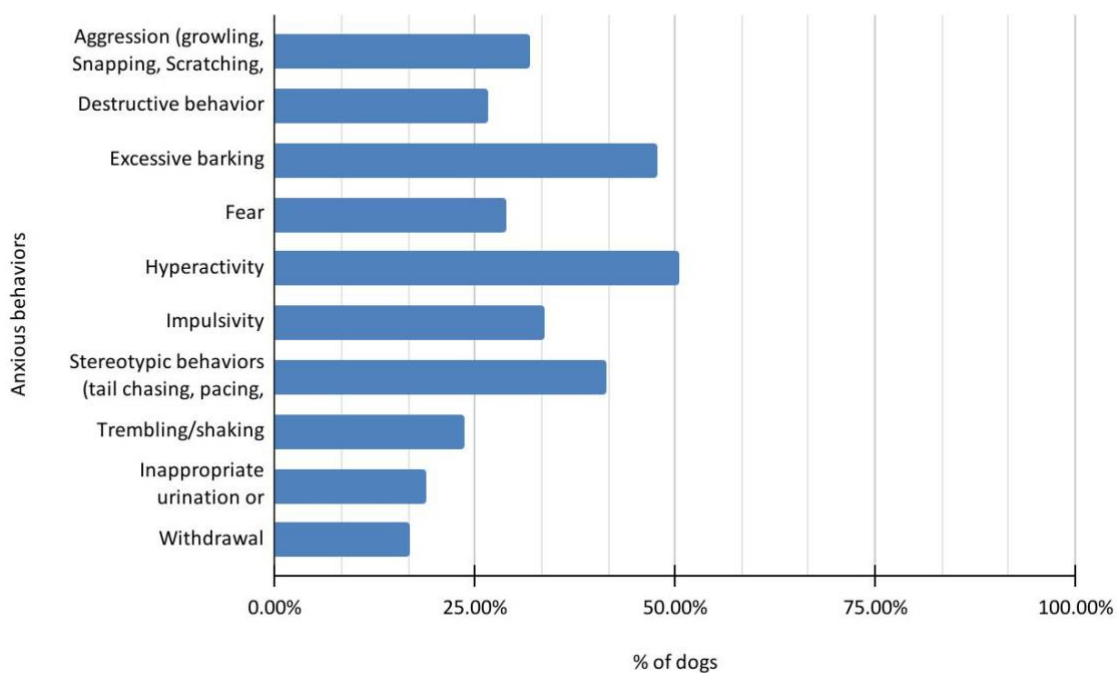
³⁶ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

³⁷ SALONEN et al., Prevalence of canine anxiety, 2020.

³⁸ FLANNIGAN et al., Separation anxiety in dogs, 2020.

alebo nadmerné množstvo podnetov. Pri navrhovaní priestoru a produktov pre psy je preto dôležité myslieť aj na potrebu oddychu, pocitu bezpečia a možnosti stiahnuť sa do pokojnejšieho prostredia.

Percent of dogs in the US having anxious behaviors weekly to several times a day.

Obrázok 13: Percentuálny výskyt úzkostného správania u psov³⁹

³⁹ GREEN ELEMENT, Pet Anxiety, 2022.

4 Úzkosť a zmena prostredia

Zmena prostredia predstavuje pre mnohé psy náročnú situáciu, ktorá ovplyvňuje ich správanie aj pocit pohody. Presun do nového priestoru, cestovanie alebo narušenie zaužívanej rutiny často vedú k zvýšenej neistote a potrebe adaptácie.

Citlivejšie alebo úzkostné psy pritom reagujú na zmenu prostredia intenzívnejšie, pretože strácajú stabilné podnety, na ktoré sú zvyknuté.

4.1 Prečo je zmena prostredia stresujúca

Pes si vytvára silnú väzbu na prostredie, v ktorom žije. Väčšia miera istoty je preňho spojená nielen s konkrétnym miestom, ale aj s pachmi, rutinou, známymi zvukmi a opakujúcimi sa situáciami. Ak dôjde k zmene prostredia, naruší sa systém podnetov, podľa ktorých sa pes orientuje, čo u psa vyvoláva neistotu a zvýšenú ostražitosť.⁴⁰

Známe prostredie predstavuje pre psa miesto, v ktorom sa cíti istejšie a bezpečnejšie. Pozná jeho pachy, zvuky aj bežné situácie, ktoré sa v ňom opakujú. Pri presune do nového prostredia si musí na nové okolie postupne zvykať a znovu sa v ňom orientovať. Pre citlivejšie alebo úzkostné psy môže byť takáto zmena náročnejšia. Pes môže byť nepokojný, viac sledovať okolie alebo reagovať ostražitejšie než zvyčajne. Nové prostredie zároveň prináša množstvo nových situácií, na ktoré si musí pes postupne zvykať.⁴¹

Obrázok 14: Rozdiel medzi šťastným a psom trpiacim úzkosťou⁴²

⁴⁰ BERNES et al., Scent of the familiar, 2015.

⁴¹ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Príloha A.

⁴² HAPPY DOG WORLD, Dog Emotions Explained.

4.2 Správanie psa pri cestovaní

Reakcia psa na cestovanie alebo presun do nového prostredia sa výrazne líši v závislosti od jeho povahy, skúseností a schopnosti adaptácie. Správanie psa sa pritom často mení v jednotlivých fázach presunu — pred cestovaním, počas neho aj po príchode do nového prostredia.

4.2.1 Správanie pred a počas presunu

Pred cestovaním môže pes reagovať na zmeny v rutine zvýšenou citlivosťou, nepokojom alebo nervozitou. Niektoré psy dokážu rozpoznať prípravy na odchod podľa opakujúcich sa situácií, ako je balenie vecí alebo manipulácia s prepravkou.

Počas presunu sa často objavujú fyzické prejavy stresu, napríklad tras, zrýchlené dýchanie, slinenie alebo nepokojujúce pohyby. Niektoré psy reagujú pasivitou a stiahnutím sa, iné naopak zvýšenou aktivitou alebo snahou uniknúť z priestoru.⁴³

4.2.2 Správanie po príchode do nového prostredia

Po príchode do nového priestoru býva typické opatrné preskúmavanie okolia, zvýšená ostražitosť alebo vyhľadávanie blízkosti majiteľa. Niektoré psy sa snažia nájsť pokojné miesto alebo úkryt, kde môžu pozorovať prostredie z bezpečnej vzdialenosti.

V prvých hodinách alebo dňoch po presune sa zvyčajne objavuje aj znížený apetít, problémy so spánkom alebo zvýšená citlivosť na podnety.⁴⁴

Dĺžka adaptácie závisí od individuálnych predispozícií psa, jeho skúseností aj charakteru prostredia.

⁴³ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

⁴⁴ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

4.3 Adaptácia na nové prostredie

Adaptácia psa na nové prostredie závisí od jeho povahy, predchádzajúcich skúseností aj schopnosti zvládať zmenu. Dôležitú úlohu pritom zohrávajú stabilné prvky, ktoré psovi pomáhajú orientovať sa v neznámom prostredí.

Významnú pomoc predstavujú známe predmety a pachy, napríklad pelech, deka alebo hračka nesúca pach domova či majiteľa. Takéto prvky vytvárajú pocit kontinuity medzi pôvodným a novým prostredím a môžu znižovať mieru neistoty.⁴⁵

Ako uvádza Jakuba (2026), „majiteľom som odporúčal, aby nechali psovi oblečenie nasiaknuté vlastným pachom. Psy sa tým často upokojili“.⁴⁶ Dôležité je aj postupné oboznamovanie psa s novým priestorom a zachovanie zaužívaného režimu. Pravidelnosť pri kŕmení, prechádzkach alebo oddychu podporuje pocit stability a uľahčuje adaptáciu. Zároveň Jakuba (2026) uvádza, že „tá známosť prostredia hrá veľkú rolu. Preto vnímam prenosnosť budy ako pozitívny prvok hlavne pre úzkostného psa“.⁴⁷

Tieto poznatky podporujú koncept prenosného bezpečného priestoru, ktorý si pes dokáže spájať so známym prostredím aj pri zmene lokality.

Obrázok 15: Vytvorenie známeho prostredia pre adaptáciu psa⁴⁸

⁴⁵ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

⁴⁶ ⁴⁶ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

⁴⁷ ⁴⁷ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

⁴⁸ PDSA, How to Make a Den for Your Pet.

4.4 Praktické skúsenosti majiteľov

Okrem odborných poznatkov poskytujú cenné informácie aj skúsenosti samotných majiteľov psov. Praktické odporúčania z diskusií a komunít často potvrdzujú význam stabilných prvkov, známych pachov a bezpečného priestoru pri zvládaní cestovania alebo pobytu v novom prostredí.

Medzi najčastejšie odporúčania patrí prenášanie známych predmetov, ako sú pelechy, deky alebo obľúbené hračky. Tieto predmety nesú pach domova a pomáhajú vytvoriť pocit istoty aj v novom priestore. Majitelia zároveň často odporúčajú umožniť psovi prístup do pokojnejšej a menej exponovanej časti priestoru, kde sa môže stiahnuť a oddychovať bez nadmerného množstva podnetov. Dôležité je aj zachovanie rutiny a pokojné správanie majiteľa počas cestovania.⁴⁹

4.5 Odporúčania pre jednoduchšiu adaptáciu psa na nové prostredie

Pri zmene prostredia môže majiteľ psovi pomôcť viacerými jednoduchými opatreniami, ktoré podporujú vnímanie bezpečia a uľahčujú adaptáciu na nové miesto. Dôležitú úlohu zohráva najmä zachovanie známych podnetov, rutiny a pokojného prostredia.⁵⁰

Medzi najčastejšie odporúčania patria:

- priniesť psovi známe predmety, ako peľach, deku alebo obľúbenú hračku, ktoré nesú pach domova a vytvárajú pocit bezpečia;
- zachovať čo najviac zaužívanú rutinu, najmä časy kŕmenia, prechádzok a odpočinku;
- vytvoriť psovi pokojné miesto alebo úkryt, kam sa môže stiahnuť v prípade stresu alebo preťaženia podnetmi;
- postupne psa zoznamovať s novým prostredím, pachmi a podnetmi bez nadmerného tlaku;
- pôsobiť na psa pokojne a podporovať ho známym hlasom, kontaktom a stabilným správaním počas prvých dní v novom prostredí.

⁴⁹ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

⁵⁰ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

5 Vplyv priestoru, tvaru a vstupu na psychiku psa

Prostredie, v ktorom sa pes nachádza, výrazne ovplyvňuje jeho správanie, schopnosť oddychovať aj mieru psychického napätia. Pri úzkostných alebo citlivejších psoch veľkosť priestoru, jeho tvar či spôsob oddelenia od okolia ovplyvňuje bezpečné zázemie a množstvo podnetov, ktoré pes vníma. Vhodne navrhnutý priestor ponúka psovi pokojnejšie prostredie a pocit väčšej istoty.

5.1 Veľkosť priestoru

Veľkosť priestoru predstavuje jeden z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich psychický komfort psa. Zatiaľ čo človek často preferuje otvorené a vzdušné priestory, u psov najmä úzkostných príliš veľký alebo otvorený priestor vyvoláva neistotu a zvýšenú potrebu kontroly okolia.

Kompaktnejší priestor umožňuje psovi lepšie vnímať svoje okolie a zároveň znižuje množstvo podnetov, ktoré musí spracovať. Uzavretejší charakter priestoru dáva pocit ochrany, stability a väčšej kontroly nad prostredím. Pri návrhu priestoru pre úzkostného psa preto nemusí byť prioritou veľký vnútorný objem, ale skôr vytvorenie krytejšieho a psychologicky stabilnejšieho prostredia.

V porovnaní so štandardnými búdami je vhodnejší o niečo menší a uzavretejší priestor, ktorý však stále umožňuje pohodlné ležanie, otočenie aj prirodzený pohyb psa. Tento princíp vychádza aj z prirodzeného správania psa, ktorý v stresových situáciách často vyhľadáva menšie a chránené miesta.⁵¹

Naopak, príliš veľký alebo otvorený priestor u citlivých jedincov zvyšuje mieru ostražitosťi. Pes nemá možnosť efektívne kontrolovať všetky smery a podnety, čo vedie k zvýšenému napätiu a problémom s relaxáciou.⁵²

⁵¹ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Príloha A.

⁵² SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

5.1.1 Búda a pelech z pohľadu psychického komfortu

Z hľadiska psychickej pohody je pre úzkostného psa vhodnejší čiastočne uzavretý priestor než klasický otvorený pelech. Bežný pelech poskytuje miesto na oddych, no neponúka dostatočné oddelenie od okolitého prostredia ani redukciu vizuálnych a zvukových podnetov. Uzavretejší priestor typu búdy alebo úkrytu psovi umožňuje vyšší pocit bezpečia, väčšie súkromie a možnosť regulovať kontakt s okolím. Pri úzkostných jedincoch takýto priestor napomáha znižovať mieru ostražitosti a podporovať schopnosť oddychovať.⁵³

5.2 Tvar priestoru

Tvar priestoru ovplyvňuje spôsob, akým pes vníma mieru ochrany a kontaktu s okolím. Prirodzeným správaním psa je vyhľadávanie čiastočne krytých miest, ktoré poskytujú pocit oddelenia od rušivých podnetov. Čiastočne krytý a kompaktnější priestor môže pôsobiť stabilnejšie a podporovať pokojnejšie správanie psa. Takýto typ priestoru zároveň redukuje množstvo vizuálnych stimulov a vytvára vhodnejšie podmienky na oddych.

Pri úzkostných psoch môže mať význam najmä pocit čiastočného krytia, ktorý navodzuje duševnú pohodu bez úplnej izolácie od okolitého prostredia.⁵⁴

Počas rozhovoru s Mgr. Tomášom Jakubom, PhD. bola diskutovaná aj podobnosť bezpečného priestoru s prirodzeným brlohom alebo norou. Spomenul skúsenosti z práce so severskými plemenami: „*Pracoval som s haskymi a bolo zaujímavé sledovať, koľko z nich si prirodzene kopalo vlastné brlohy pod búdami. Je tam predpoklad, že menší priestor alebo brloh vyvoláva pocit bezpečia*“ (Jakuba, 2026).⁵⁵

⁵³ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

⁵⁴ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

⁵⁵ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

5.3 Vstup a kontrola okolia

Vstup do priestoru predstavuje významný psychologický prvok, ktorý ovplyvňuje mieru otvorenosti priestoru aj spôsob, akým pes vníma bezpečie svojho úkrytu.

Menší vstupný otvor funguje ako prirodzený filter, ktorý obmedzuje množstvo vizuálnych a zvukových podnetov prenikajúcich do priestoru. Zároveň vytvára väčší pocit oddelenia od okolitého prostredia. Pri vstupe do menšieho otvoru je pes nútený mierne sa prikrčiť, čo pripomína prirodzené správanie pri vstupe do nory alebo úkrytu.⁵⁶

Podľa Jakubu (2026), *„psy si vyhľadávajú miesta, ktoré sú ohraničené z viacerých strán a majú kontrolu nad jedným vchodom“*.

V rámci rozhovoru zaznela aj paralela s prirodzeným pocitom bezpečia: *„Aj vy, keď sa cítite v nebezpečí, chcete byť krytá z jednej strany a vidieť druhé strany, z ktorých môže prísť nebezpečenstvo“* (Jakuba, 2026).⁵⁷

5.3.1 Vyosený vstup a kontrola okolia

Samotné umiestnenie vstupu má vplyv, ako bezpečne sa pes v priestore cíti. Ak je otvor mierne vyosený mimo stredu, vzniká vo vnútornom priestore zóna, ktorá nie je priamo vystavená pohľadom z okolia. Pes sa tak nachádza v čiastočne skrytej časti priestoru a zároveň si zachováva vizuálny kontakt s okolím. Takéto riešenie podporuje princíp *„vidím, ale nie som úplne videný“*, a tak úzkostným psom pomáha cítiť sa bezpečnejšie. Zároveň má lepší prehľad o prostredí, a znižuje napätie, čím sa mu lepšie oddychuje.⁵⁸

Vďaka vyosenému vstupu vzniká vo vnútri krytejšia zóna, kde sa pes môže čiastočne ukryť a zároveň sledovať okolie. Tento princíp potvrdzuje aj vyjadrenie: *„Áno, to je rozumné. Takto sa bežne robia aj vonkajšie budy“* (Chrenková, 2026).⁵⁹

⁵⁶ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

⁵⁷ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

⁵⁸ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

⁵⁹ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

Obrázok 16: Pes využívajúci krytý priestor s kontrolou okolia⁶⁰

5.4 Rovnováha medzi úkrytom a prehľadom

Pri návrhu priestoru pre úzkostného psa je dôležité nájsť rovnováhu medzi možnosťou úkrytu a kontaktom s okolím. Úplne otvorený priestor nemusí poskytovať dostatočný pocit ochrany, zatiaľ čo úplne uzavreté prostredie môže u niektorých psov vyvolávať neistotu.

Vhodným riešením je preto priestor, ktorý umožňuje psovi pozorovať okolie z chránenejšej pozície. Pes si tak zachováva prehľad o dianí, no zároveň sa cíti bezpečnejšie a menej vystavený rušivým podnetom.⁶¹

⁶⁰ DHARAMSALA ANIMAL RESCUE, My Dogs

⁶¹ SALONEN et al., Separation-related behavior of dogs, 2021.

6 Porovnanie bežnej budy a budy pre úzkostného psa

Pri návrhu priestoru pre psa je dôležité zohľadniť nielen fyzické potreby zvieratá, ale aj jeho schopnosť relaxácie. Bežné psie budy sú navrhnuté predovšetkým s dôrazom na praktickosť, komfort a univerzálne využitie. Naopak, priestor určený pre úzkostného psa vychádza z potreby bezpečia, redukcie podnetov a možnosti regulovať kontakt s okolím.

Úzkostné psy často preferujú kompaktnejšie a viac uzavreté priestory, ktoré im poskytujú pocit ochrany a stability. Pri návrhu priestoru je dôležitá jeho veľkosť, tvar, riešenie vstupu aj schopnosť tlmiť nadmerné vizuálne a zvukové podnety.

Na rozdiel od štandardných búd, kde je prioritou najmä fyzický komfort a voľnosť pohybu, pri priestore pre úzkostného psa je významná aj psychologická funkcia priestoru. Takto navrhnutý priestor funguje ako bezpečný bod, ktorý psovi pomáha zvládať stresové situácie a jednoduchšie sa adaptovať na zmenu prostredia⁶²

6.1 Funkčné a psychologické rozdiely

Tabuľka 1: Porovnanie bežnej budy a budy pre úzkostného psa⁶³

Kritérium	Bežná buda	Buda pre úzkostného psa
Účel	oddych a ochrana	psychická pohoda a pocit bezpečia
Veľkosť priestoru	väčší otvorený priestor	kompaktnejší a krytejší priestor
Tvar priestoru	univerzálny	viac uzavretý a obopínajúci
Vstup	väčší a otvorený	menší alebo vyosený
Kontakt s okolím	neustály	regulovaný
Vizuálne a zvukové podnety	menej obmedzené	redukované
Pocit úkrytu	menej výrazný	výrazný
Vhodnosť pri cestovaní	sekundárna	dôležitá súčasť návrhu
Psychologická funkcia	nie je prioritná	klúčový prvok návrhu

Zdroj: vlastné spracovanie

⁶² CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Príloha A.

7 Vplyv prostredia na psychickú pohodu psa

Psychická pohoda psa je výrazne ovplyvňovaná podnetmi z prostredia. Psy vnímajú svoje okolie citlivejšie než človek, najmä v oblasti zvuku, pohybu a vizuálnych stimulov. U úzkostných jedincov môže nadmerné množstvo podnetov viesť k zvýšenej ostražitosti, problémom s oddychom alebo k stresovým reakciám.

Významnú úlohu preto zohráva prostredie, ktoré umožňuje primeranú mieru pokoja a obmedzuje nadmerné senzorické zaťaženie.⁶⁴

7.1 Svetlo a vizuálne podnety

Vizuálne podnety ovplyvňujú mieru ostražitosti psa aj jeho schopnosť relaxovať. Nadmerne otvorené prostredie môže podporovať neustále sledovanie pohybu a zvyšovať napätie, najmä u citlivejších jedincov.

Pokojnejšie a čiastočne kryté prostredie môže psovi pomáhať lepšie oddychovať a vytvárať vhodnejšie podmienky na regeneráciu. Význam má aj umiestnenie priestoru, orientácia vstupu a množstvo pohybových podnetov v okolí.⁶⁵

Jakuba (2026) uviedol, že úzkostné psy často vyhľadávajú tmavšie a menej exponované priestory: *„Znížená intenzita svetla pomáha znižovať vizuálnu stimuláciu a upokojuje nervovú sústavu.“* Zároveň prirovnal tento princíp k využívaniu šera v prostrediach určených pre zvieratá: *„Aj na veľkých farmách alebo v lietadlách sa používa šero, pretože pôsobí upokojujúco a znižuje napätie.“* Ďalej vysvetlil, že nejde o úplnú tmu, ale skôr o mierne utlmené prostredie: *„Nie úplnú tmu, ale také prostredie, kde nie je výrazná vizuálna stimulácia“* (Jakuba, 2026).⁶⁶

⁶⁴ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

⁶⁵ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

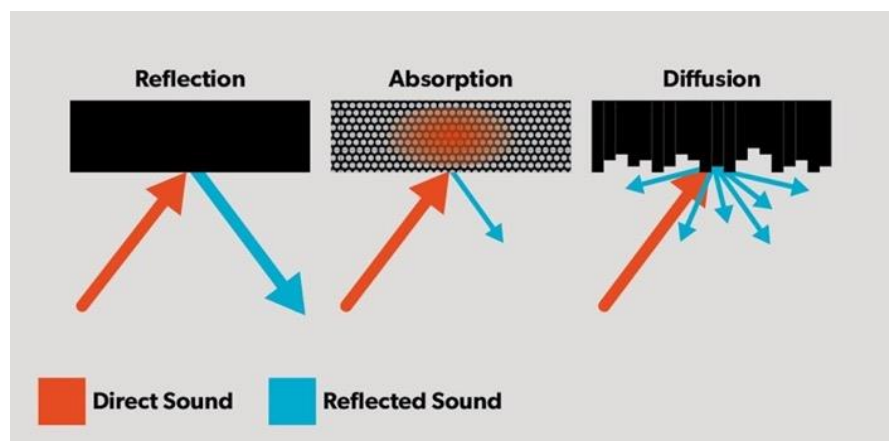
⁶⁶ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

7.2 Zvuk a akustické podnety

Zvuk patrí medzi najvýznamnejšie podnety ovplyvňujúce psychiku psa. Sluch psa je výrazne citlivejší než sluch človeka, preto môžu psy vnímať zvuky intenzívnejšie a reagovať aj na podnety, ktoré človek často nepovažuje za rušivé. Zvuky v prostredí môžu výrazne ovplyvňovať mieru ostražitosti, stresu aj schopnosť psa oddychovať.⁶⁷

Mnohé psy reagujú citlivo na hlasné, náhle alebo opakujúce sa zvuky, ako je doprava, domáce spotrebiče, televízia, rozhovory, zvonenie, búchanie alebo ruch neznámeho prostredia. Pre psy so sklonom k úzkosti môžu takéto podnety vyvolávať zvýšené napätie, nepokoj, vyhľadávanie úkrytu alebo potrebu neustále sledovať okolie. Dôležitý je aj charakter samotného priestoru. Charakter priestoru zároveň ovplyvňuje intenzitu zvukových podnetov. Tvrdé povrchy zvuk odrážajú a môžu zvyšovať hlučnosť priestoru, zatiaľ čo mäkkšie materiály časť zvuku absorbujú a vytvárajú pokojnejšie prostredie.⁶⁸

Pri návrhu priestoru pre psa je preto vhodné využívať materiály, ktoré pomáhajú tmiť zvuk a obmedzovať akustické rušenie. Dôležitá je aj poloha priestoru v rámci interiéru, prostredia. Priestor umiestnený v blízkosti frekventovaných miest, vstupných dverí alebo hlučných zariadení môže byť pre citlivejšie psy menej vhodný. Naopak, pokojnejšie a menej exponované umiestnenie môže pomáhať obmedzovať nadmerné pôsobenie zvukových podnetov.

Obrázok 17: Princípy akustického správania zvuku⁶⁹

⁶⁷ SALONEN et al., Prevalence of canine anxiety, 2020.

⁶⁸ SIDEL et al., Recognizing and Mitigating Canine Stress, 2025.

⁶⁹ MOREFIELD, Guide to Room Acoustics.

U úzkostných a citlivejších psov môže mať dlhodobé pôsobenie hlučného prostredia negatívny vplyv na duševnú pohodu a schopnosť oddychovať. Výskumy poukazujú na to, že opakované alebo intenzívne zvukové podnety môžu u psov vyvolávať zvýšenú mieru stresu, ostražitosti a nepokoja.⁷⁰

Neustále vystavenie hluku môže znižovať schopnosť relaxácie a podporovať dlhodobé psychické napätie. Zohľadnenie akustických vlastností priestoru preto predstavuje významnú súčasť návrhu prostredia určeného pre citlivejšie alebo úzkostné psy.

7.3 Vizuálny kontakt s okolím

Možnosť sledovať okolie pomáha psovi orientovať sa v priestore a vnímať dianie okolo seba. Pri návrhu priestoru je preto vhodné zachovať určitú mieru vizuálneho kontaktu s okolím, zároveň však obmedziť nadmernú otvorenosť priestoru.

Čiastočne kryté miesto môže psovi poskytovať väčší pocit istoty a podporovať pokojnejšie správanie. Vhodné riešenie je nájsť rovnováhu medzi možnosťou kontaktu s okolím a dostatočným pocitom krytia. Takéto riešenie môže pomáhať vytvárať pokojnejšie podmienky na oddych psa.⁷¹

Obrázok 18: Možnosť sledovania okolia z bezpečného priestoru psa⁷²

⁷⁰ GRIGG et al., Stress-Related Behaviors in Companion Dogs, 2021.

⁷¹ SALONEN et al., Separation-related behavior of dogs, 2021.

⁷² WAG WALKING, Why Do Dogs Try to Hide.

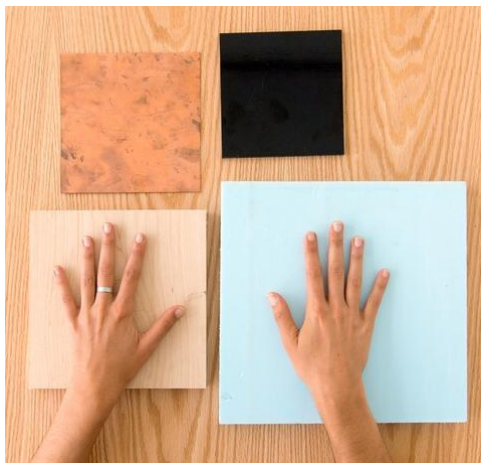
8 Vplyv materiálov, farieb a pachov na psychickú pohodu psa

Materiály použité v priestore pre psa neplnia iba funkčnú alebo estetickú úlohu, ale významne ovplyvňujú aj psychické vnímanie priestoru. Povrch, štruktúra, mäkkosť, farba alebo schopnosť zachytávať pachy môžu ovplyvniť mieru komfortu, pocit istoty aj celkové správanie psa. Pri návrhu priestoru pre úzkostného psa je preto dôležité zohľadniť nielen technické vlastnosti materiálov, ale aj ich zmyslové a emocionálne pôsobenie.⁷³

8.1 Materiály, textílie a komfort

Materiály použité v priestore pre psa ovplyvňujú nielen funkčnosť produktu, ale aj jeho celkové vnímanie a mieru komfortu. Psy vnímajú materiály najmä prostredníctvom dotyku, teploty a pachu. Tvrdé alebo studené povrchy môžu pôsobiť menej komfortne, zatiaľ čo mäkkšie materiály vytvárajú vhodnejšie podmienky na oddych. Rozhodujúca je aj stabilita konštrukcie, ktorá podporuje pocit pevného a jasne definovaného priestoru.⁷⁴

Textilné materiály zároveň pomáhajú zmierňovať akustické podnety a vytvárať pokojnejšie prostredie.

Obrázok 19: Porovnanie materiálov z hľadiska povrchu a komfortu⁷⁵

⁷³ HOROWITZ, Inside of a Dog, 2009, s. 15–19.

⁷⁴ HOROWITZ, Inside of a Dog, 2009, s. 67.

⁷⁵ EXPLORATORIUM, Cold Metal.

8.1.1 Textília a pocit komfortu

Textilné materiály prispievajú k pocitu pohodlia a psychického komfortu. Mäkké povrchy môžu na psa pôsobiť upokojujúco a vytvárať pocit väčšieho bezpečia a súkromia. U úzkostných psov môže takéto prostredie podporovať relaxáciu a znižovať psychické napätie.

Obrázok 20: Mäkké textílie vytvárajúce pocit bezpečia⁷⁶

8.1.2 Obopínanie a mäkkosť priestoru

Dôležitá je nielen samotná mäkkosť materiálu, ale aj jeho priestorové pôsobenie. Textília, ktorá priestor čiastočne obklopuje, môže pomáhať vytvárať pocit krytia bez úplného uzavretia. Textilné materiály zároveň pôsobia teplejšie a príjemnejšie než tvrdé povrchy, čím vytvárajú útulnejšie a pohodlnejšie prostredie. Zároveň dokážu tlmiť zvuk a zmierňovať ozvenu, čo môže podporovať pokojnejší odpočinok psa.⁷⁷

⁷⁶ TESSUTI, Gia Grey Marle French Terry.

⁷⁷ HOROWITZ, Inside of a Dog, 2009, s. 81–83.

Obrázok 21: Pociť kokonu vytvorený mäkkými textíliami⁷⁸

8.2 Farby a pach ako faktor bezpečia

Pach predstavuje pre psa významný orientačný a emocionálny prvok. Prostredníctvom pachov pes rozpoznáva známe osoby, predmety aj prostredie, pričom práve známe pachy prispievajú k pocitu istoty.⁷⁹

Materiály schopné zachytávať pachy môžu psovi uľahčovať adaptáciu na nové prostredie a podporovať pociť kontinuity medzi známym a neznámym priestorom.

Farebnosť priestoru ovplyvňuje predovšetkým jeho celkové vizuálne pôsobenie v interiéri. Pri produktoch určených pre úzkostné psy sú vhodné najmä tlmené a prirodzené farebné tóny, ktoré nepôsobia rušivo a harmonicky zapadajú do prostredia domácnosti.

⁷⁸ SVET PRE DETI, Závesné vaky.

⁷⁹ HOROWITZ, Inside of a Dog, 2009, s. 32.

Obrázok 22: Zemité farebné tóny navodzujúce pocit pokoja⁸⁰

Naopak, výrazné farby alebo vysoké kontrasty môžu pôsobiť rušivo a zvyšovať vizuálne napätie priestoru. Pri návrhu priestoru pre úzkostného psa je preto vhodné pracovať s jemnou farebnosťou a prirodzenými materiálmi, ktoré vytvárajú harmonickejšie a menej rušivé prostredie.

8.2.1 Pach ako faktor bezpečia

Pach zohráva v živote psa zásadnú úlohu a predstavuje jeden z najdôležitejších orientačných a emocionálnych prvkov. Prostredníctvom pachov pes rozpoznáva známe osoby, predmety aj miesta, pričom práve známe pachy významne prispievajú k pocitu istoty a orientácie v priestore.⁸¹

Materiály schopné zachytávať pachy môžu pomáhať vytvárať známe a stabilné prostredie aj pri zmene miesta. Textília, pelech alebo deka nasiaknutá pachom domova môžu psovi uľahčiť adaptáciu na nové prostredie a znižovať mieru stresu počas cestovania.⁸²

Známy pach pomáha psovi vnímať priestor ako bezpečný a známy. Tento princíp je obzvlášť významný pri úzkostných psoch, ktoré bývajú citlivejšie na zmeny prostredia a stratu známych podnetov. Pri návrhu prenosného priestoru pre psa tak pach nepredstavuje

⁸⁰ DESIGN MASTER, Residential Interior Neutral Color Palettes You Need in 2025, 2025.

⁸¹ HOROWITZ, Inside of a Dog, 2009, s. 35.

⁸² JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Píloha B.

iba vedľajší aspekt materiálu, ale dôležitý faktor podporujúci pokojné prežívanie, orientáciu a jednoduchšiu adaptáciu v novom prostredí.

Vhodná kombinácia materiálov zaiste prispieva nielen k fyzickému komfortu psa, ale aj k vytvoreniu prostredia, ktoré psovi poskytuje pokoj, pocit istoty a lepšie podmienky na oddych.

9 Komfort a funkčné požiadavky priestoru pre úzkostného psa

Priestor určený pre úzkostného psa by mal spĺňať nielen psychologické, ale aj funkčné požiadavky ovplyvňujúce jeho každodenné používanie a komfort. Okrem samotného tvaru a veľkosti priestoru sú podstatné aj praktické aspekty, ako hygiena, priedušnosť, tepelný komfort, stabilita konštrukcie alebo manipulácia s produktom.

Tieto podmienky ovplyvňujú nielen pohodlie psa, ale aj funkčnosť priestoru pri dlhodobom používaní. Pri návrhu priestoru pre úzkostného psa je preto potrebné prepájať psychologické potreby zvierat'a s praktickými požiadavkami každodenného využívania produktu.

9.1 Hygiena a udržiavateľnosť priestoru

Pri produktoch určených pre psy predstavuje hygiena jeden zo základných aspektov návrhu. Priestor, v ktorom pes pravidelne odpočíva, by mal byť jednoducho udržiavateľný a umožňovať pravidelné čistenie bez narušenia jeho funkčnosti alebo komfortu.

V prípade úzkostných psov je však potrebné nájsť rovnováhu medzi hygienou a zachovaním známych pachov, ktoré majú pre psa významný emocionálny charakter. Pach domova alebo vlastného priestoru pomáha psovi vytvárať pocit stability a orientácie. Úplné odstránenie všetkých pachových stôp môže preto narušiť známe prostredie a znižovať pocit istoty.⁸³

Prateľnosť – možnosť jednoduchého čistenia zároveň zvyšuje praktickosť produktu pri dlhodobom používaní a cestovaní

Priedušnosť – zabezpečuje cirkuláciu vzduchu, zabráňuje prehrievaniu priestoru a zvyšuje komfort psa najmä pri použití textilných materiálov a kompaktnějších rozmerov

Dôležitú časť zohráva aj samotné materiálové riešenie. Kombinácia pevných a textilných častí môže pomôcť vytvoriť rovnováhu medzi uzavretosťou priestoru a jeho priedušnosťou.⁸⁴

⁸³ HOROWITZ, Inside of a Dog, 2009, s. 37.

⁸⁴ SOLANKI, Why Materials Matter, 2019, s. 40–58.

Obrázok 23: Hygienická údržba textilných materiálov⁸⁵

9.2 Tepelný komfort

Tepelný komfort výrazne ovplyvňuje kvalitu oddychu a celkovú pohodu psa. Psy prirodzene vyhľadávajú teplejšie a mäkkšie miesta, ktoré im poskytujú pocit pohodlia a ochrany. Táto potreba môže byť ešte výraznejšia u úzkostných jedincov, ktoré častejšie vyhľadávajú uzavreté a útulné priestory.⁸⁶

Mäkké textilné materiály pomáhajú vytvárať príjemnejšie prostredie a podporujú relaxáciu. Textília zároveň pôsobi teplejšie než tvrdé povrchy a prispieva k vytváraniu útulnej atmosféry. Súčasťou priestoru by mal byť aj vnútorný pelech alebo podložka, ktoré zvyšujú komfort a umožňujú psovi lepšie oddychovať. Pri návrhu priestoru je však potrebné zohľadniť aj možnosť prehrievania, najmä pri menších a uzavretejších priestoroch. Tepelný komfort preto nespočíva iba v udržiavaní tepla, ale aj v schopnosti priestoru reagovať na rôzne podmienky prostredia.

⁸⁵ IVY & DUKE, Dog Bed Care.

⁸⁶ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

9.3 Bezpečnosť a stabilita konštrukcie

Vnímanie bezpečia psa nie je ovplyvnený iba samotným tvarom priestoru, ale aj jeho stabilitou. Nestabilná alebo pohybujúca sa konštrukcia môže u psa vyvolávať neistotu a znižovať jeho ochotu priestor využívať.⁸⁷

Stabilná konštrukcia pomáha vytvárať pevne definovaný priestor, ktorý pes vníma ako predvídateľný a bezpečný. Pevné materiály a jasná konštrukčná forma podporujú pocit istoty a znižujú riziko negatívnych podnetov spojených s pohybom alebo deformáciou priestoru.

Z hľadiska bezpečnosti je zároveň dôležité eliminovať ostré hrany, malé oddeliteľné časti alebo nestabilné spoje, ktoré by mohli predstavovať riziko pri každodennom používaní.

Tabuľka 2: Funkčné požiadavky priestoru pre úzkostného psa

Faktor	Význam
Hygiena	Jednoduché čistenie a údržba
Priedušnosť	Cirkulácia vzduchu a prevencia prehrievania
Tepelný komfort	Pohodlné podmienky na oddych
Stabilita konštrukcie	Predvídateľnosť a pevnosť priestoru
Mäkké materiály	Komfort pri ležaní a oddychu
Odnímateľné časti	Praktickosť a jednoduchšia údržba

Zdroj: vlastné spracovanie

⁸⁷ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

10 Význam stability a rutiny v živote úzkostného psa

Stabilné prostredie a pravidelný režim pomáhajú psovi cítiť sa bezpečnejšie a istejšie. Psy bývajú citlivé na zmeny prostredia, nové situácie aj narušenie zaužívaných návykov. Pri úzkostných jedincoch môžu nepredvídateľné zmeny zvyšovať nervozitu a sťažovať oddych aj adaptáciu. Známe pachy, opakujúce sa situácie a vlastný priestor preto pomáhajú vytvárať pocit stability a lepšej orientácie v prostredí.

10.1 Význam stability a rutiny

Rutina predstavuje pre psa dôležitý orientačný bod v každodennom fungovaní. Opakujúce sa činnosti, ako pravidelný čas kŕmenia, prechádzok alebo oddychu, vytvárajú predvídateľnú štruktúru prostredia a pomáhajú znižovať psychické napätie.⁸⁸

Pri zmene prostredia dochádza k narušeniu známych podnetov, pachov aj priestorovej orientácie. Psy citlivé na zmenu môžu reagovať zvýšenou ostražitosťou, neistotou alebo problémami s relaxáciou. Zachovanie aspoň časti zaužívaných prvkov preto môže výrazne podporiť adaptáciu na nové prostredie.

Pre psa je dôležitá aj možnosť stiahnuť sa do známeho a stabilného priestoru, ktorý mu poskytuje väčšiu mieru istoty. Takýto priestor môže fungovať ako orientačný bod medzi známym a novým prostredím a pomáhať zmierňovať stresové reakcie.

Obrázok 24: Denná rutina psa⁸⁹

⁸⁸ MCCONNELL, The Other End of the Leash, 2002, s. 87–90.

⁸⁹ SHUTTERSTOCK, Dog Owner Routine, 2022.

10.2 Stabilné prvky pri adaptácii

Pri adaptácii na nové prostredie psovi pomáhajú najmä známe a stabilné podnety, ktoré mu vytvárajú pocit istoty a bezpečia. Pachy, rutina, známe predmety alebo vlastný priestor uľahčujú orientáciu v novom prostredí a pomáhajú zmiernovať stres.

Tabuľka 3: Faktory podporujúce adaptáciu psa na nové prostredie

Stabilný prvok	Vplyv na psa
Známy pach	Pocit bezpečia a istoty
Rutina	Zníženie neistoty
Vlastný priestor	Lepšia relaxácia a oddych
Prítomnosť majiteľa	Sociálna istota
Známe predmety	Jednoduchšia adaptácia

Zdroj: vlastné spracovanie

10.3 Adaptácia psa na nové prostredie

Proces adaptácie závisí od povahy psa, jeho skúseností a citlivosti na podnety. Pri úzkostných psoch môže zachovanie známych prvkov, ako rutina, pachy alebo vlastný priestor, podporovať pocit bezpečia a uľahčovať zvládanie zmeny prostredia.

Tabuľka 4: Faktory ovplyvňujúce adaptáciu psa na nové prostredie

Fáza	Obsah	Príklady / charakteristika
1. Prostredie	vonkajšie podmienky pôsobiace na psa	zvuky, svetlo, pachy, zmena prostredia
2. Podnety	typy podnetov, ktoré pes vníma	vizuálne, zvukové, pachové
3. Psychické prežívanie psa	emočné a psychické reakcie psa	stres, neistota, úzkosť
4. Správanie psa	vonkajšie prejavy správania	vyhľadávanie úkrytu, ostražitosť, potreba kontroly

5. Potreba bezpečného priestoru	potreba vytvoriť miesto bezpečia	pokojné, stabilné a kontrolované prostredie
6. Úprava priestoru pre úzkostného psa	odporúčania pre úpravu priestoru	krytý priestor, redukcia podnetov, vyvýšený vstup, známe pachy, stabilita

Zdroj: vlastné spracovanie

PRAKTICKÁ ČASŤ

11 Koncept

Konceptom diplomovej práce je návrh interiérovej prenosnej budy pre psy trpiace úzkosťou, ktorá poskytuje pocit bezpečia a stability aj pri zmene prostredia. Návrh vychádza z myšlienky „prenosného domova“ – miesta, ktoré môže pes využívať doma aj počas cestovania.

Búda je navrhnutá ako miesto, kde sa pes môže stiahnuť, oddychovať a obmedziť kontakt s nadmerným množstvom podnetov. Dôraz je kladený na uzavretejší charakter priestoru, prenosnosť, skladateľnosť, funkčnosť a minimalistické estetické riešenie vhodné do interiéru.

Súčasný životný štýl majiteľov psov čoraz častejšie zahŕňa aj spoločné cestovanie a pobyt mimo domova. Pes sa tak stáva prirodzenou súčasťou každodenného života aj voľnočasových aktivít, čo zvyšuje potrebu vytvárať produkty umožňujúce jednoduchšie prenášanie známeho a bezpečného priestoru.⁹⁰

Počas návrhu som sa vedome rozhodla nevychádzať z klasického otvoreného pelechu, ale z konceptu krytého priestoru pripomínajúceho úkryt. Túto úvahu som v rámci rozhovoru formulovala nasledovne:

„Ja som aj kvôli tomu nerobila nejaké pelechy, lebo som si myslela, že to nedáva zmysel, keďže ten pes sa potrebuje skôr schovať. Preto sa snažím navrhnúť interiérovú psiu búdu.“

Túto myšlienku podporila aj Chrenková (2026), podľa ktorej *„aj psy, ktoré netrpia úzkosťami, majú radšej kryté priestory. Je to určitý inštinkt, ktorý im hovorí, že keď chcú prežiť, musia byť počas spánku chránené“*.⁹¹

11.1 Analýza trhu a existujúcich produktov

Na trhu existujú produkty určené na oddych alebo transport psov, ako pelechy, transportéry či interiérové budy. Väčšina z nich je navrhovaná najmä s dôrazom na funkčnosť, estetiku alebo prenosnosť. Pelechy síce poskytujú komfortné miesto na oddych, no často neposkytujú dostatočný pocit úkrytu. Transportéry vytvárajú uzavretejší

⁹⁰ SANTELLA a HELMUTH, Fifty Places to Travel with Your Dog Before You Die, 2023, s. 12–14.

⁹¹ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Príloha A.

priestor, no pôsobia technicky a sú určené najmä na krátkodobý transport. Interiérové budy často prepájajú funkčnosť s dizajnom, no menej reflektujú potrebu bezpečného a krytého priestoru pre úzkostného psa.⁹²

Obrázok 25: Textilný transportér⁹³

Pri analýze trhu som nenašla produkty, ktoré by prepájali všetky kritériá stanovené pre tento typ budy. Väčšina existujúcich riešení spĺňala iba jednu alebo dve požiadavky, ako prenosnosť, estetiku alebo uzavretosť priestoru.

Obrázok 26: Rozkladacia psia búda na terasu⁹⁴

Analýza trhu naznačila, že mnohé produkty kladú väčší dôraz na funkčné alebo estetické vlastnosti než na psychickú pohodu psa. Práve v tomto smere som vnímala možnosť navrhnúť riešenie, ktoré nebude založené len na funkčnosti, ale aj na pociť istoty a pohody psa.

⁹² WAINWRIGHT, Pet-tecture, 2018, s. 52–69.

⁹³ KWCDN, Textilný transportér.

⁹⁴ AMAZON, Floppy Dawg Resistant Breathable Lightweight.

Obrázok 27: Rozkladacia interiérová búda⁹⁵

11.2 Profil zákazníka

Interiérová prenosná búda pre úzkostného psa je zameraná na zákazníkov, ktorí venujú pozornosť psychickej pohode a komfortu svojho psa a snažia sa aktívne reagovať na jeho potreby. Ide najmä o majiteľov psov chovaných v interiéri, ktorí vnímajú psa ako súčasť domácnosti.

Zákazník hľadá estetické a praktické riešenie, ktoré prirodzene zapadne do interiéru a zároveň poskytne psovi bezpečný priestor aj pri cestovaní alebo zmene prostredia.

⁹⁵ ALIBABA, Wool Felt Cat House.

Obrázok 28: Majiteľ psa ako súčasť moderného životného štýlu⁹⁶

11.3 Kritériá návrhu

- redukcia vizuálnych a zvukových podnetov
- vytvorenie bezpečného a čiastočne krytého priestoru
- zachovanie vizuálneho kontaktu psa s okolím
- jednoduchá prenosnosť a skladateľnosť
- jednoduchá údržba a čistenie
- stabilita a nízka hmotnosť konštrukcie
- estetické začlenenie do interiéru

⁹⁶ GRACIE TO THE RESCUE, Going Green with Your Furry Friend.

12 Proces navrhovania

Návrh produktu vychádzal z poznatkov získaných počas rešerše a analýzy potrieb úzkostných psov. Tvar aj funkčné prvky sa preto odvíjali od potreby vytvoriť bezpečný, krytejší a jednoducho prenosný objekt.

Súčasťou návrhu bolo aj riešenie skladania, stability a jednoduchej manipulácie produktu.

Tento princíp bol potvrdený aj počas rozhovoru s Chrenkovou (2026):
„Aj keď je to iná izba, ale proste je tam kus nášho domova.“ Zároveň opísala vlastnú skúsenosť s používaním textilnej kenelky počas cestovania: *„Vždy si beriem ich kenelku, ich vankúše, ich deky. Keď tam rozložím svoje veci, tie psy vedia, že toto je naše miesto.“*⁹⁷

12.1 Inšpirácia

Inšpiráciou pri tvorbe diplomovej práce boli prirodzené formy úkrytov, ako nora, kokón alebo rôzne prírodné útočiská, ktoré vytvárajú pocit bezpečia a krytia.

Pri návrhu skladania a konštrukcie som sa inšpirovala spôsobom otvárania knihy. Cieľom bolo vytvoriť jednoduché, kompaktné a ľahko prenosné riešenie, ktoré bude praktické pri každodennom používaní aj cestovaní.

Obrázok 29: Líščia nora ako zdroj inšpirácie⁹⁸

⁹⁷ CHRENKOVÁ, Daniela, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha A.

⁹⁸ GRACIE TO THE RESCUE, Going Green with Your Furry Friend.

12.2 Vývoj priestoru a vstupu

Keďže hlavnou inšpiráciou návrhu bola kniha, počiatočné tvarové riešenia vychádzali najmä z jednoduchého obdĺžnikového tvaru. Pri rešerši a analýze potrieb úzkostných psov zároveň zistila, že priestor budy by mal byť skôr širší a nižší než vysoký, čo výrazne ovplyvnilo ďalší vývoj tvaru produktu.

Počas navrhovania sa riešilo najmä umiestnenie vstupu a interiéru budy. Na základe rešerše bol vstupný otvor postupne vyosený mimo stred. Vyosenie vstupu zároveň umožňuje psovi ukryť sa mimo priamej osi pohľadu, pričom si stále môže zachovať vizuálny kontakt s okolím.

Následne sa ďalej hľadal vhodný tvar a proporcie vstupu vzhľadom na veľkosť vnútorného objemu a pohybu psa pri vstupe do budy.

12.3 Vývoj skladacieho systému

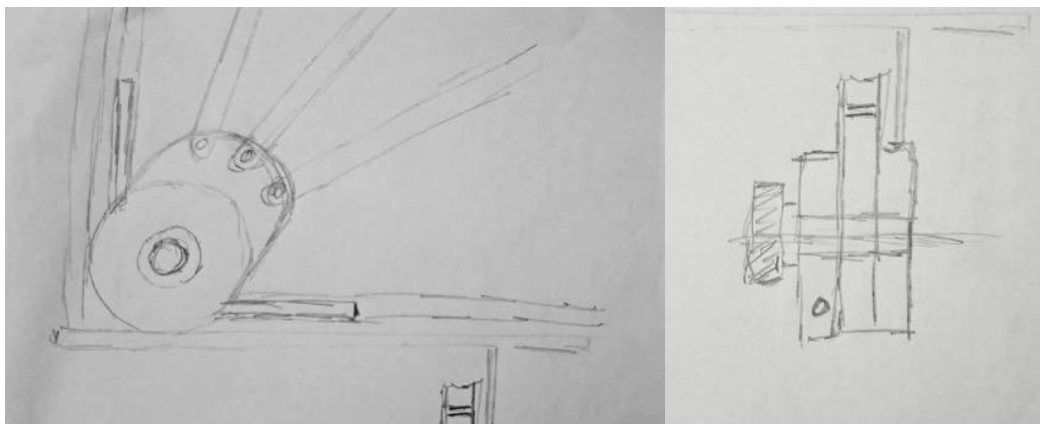
Pri návrhu skladacieho systému som sa inšpirovala mechanizmom skladania striešok detských kočíkov, ktoré pracujú s pohyblivými rebrami a otočnými spojmi. Cieľom bolo vytvoriť podobný princíp rozkladania konštrukcie, prispôsobiť ho mierke budy, jej hmotnosti a jednoduchej manipulácii. Počas vývoja sa zároveň riešila pevnosť produktu a spôsob uchytenia jednotlivých rebier konštrukcie.

Obrázok 30: Skladací mechanizmus striešky kočíka⁹⁹

⁹⁹ BABYDREAM, Skladací mechanizmus striešky kočíka.

Počas navrhovania vznikalo viacero variantov s odlišným počtom rebier, od ktorého sa následne odvíjala aj veľkosť a tvar otočného mechanizmu. Hľadalo sa riešenie, ktoré by bolo dostatočne pevné na udržanie otvorenej konštrukcie, no zároveň jednoduché, pevné, ľahké a praktické pri manipulácii.

Obrázok 31: Variácia otočného mechanizmu

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri vývoji mechanizmu som zvažovala aj možnosť výroby pomocou 3D tlače, no vzhľadom na potrebnú pevnosť konštrukcie bolo finálne riešenie navrhnuté z antikoru. Mechanizmus bol následne prispôbený technológii sústruženia, ktorá bola pre realizáciu produktu dostupná a zároveň umožňovala vytvoriť pevný a funkčný spojovací prvok konštrukcie.

13 Materiálové a konštrukčné riešenie

Pri návrhu bolo dôležité, aby bol produkt stabilný, ľahký, jednoducho skladateľný a vhodný na každodenné používanie aj cestovanie. Búda kombinuje pevné drevené časti, skladací kovový systém a mäkký textilný plášť. Vďaka tomu búda pôsobí pevne, ale zároveň nie príliš technicky.

13.1 Konštrukcia produktu

Nosnú časť produktu tvorí podstava a predné čelo z preglejky. Stabilitu podporuje väčšia plocha podstavy a rozloženie hmotnosti smerom k spodnej časti produktu.

Obrázok 32 Nosná konštrukcia psej búdy

Zdroj: vlastné spracovanie

Otočný mechanizmus je umiestnený po oboch bočných stranách produktu a prepája podstavu, predné čelo a hliníkové rebrá. Umožňuje postupné rozloženie rebier do požadovaného tvaru a ich následné zloženie.

Obrázok 33: Mechanizmus rozkladania hliníkových rebier

Zdroj: vlastné spracovanie

Na zadnej strane produktu sa nachádza madlo na prenášanie. Medzery medzi rebrami zabezpečujú prirodzené odvetrávanie priestoru. Odľahčujú celkové pôsobenie konštrukcie.

Obrázok 34: Detail medzier medzi rebrami zabezpečujúcich odvetrávanie

Zdroj: vlastné spracovanie

Produkt bol navrhnutý v dvoch veľkostiach:

- $480 \times 320 \times 390$ mm
- $610 \times 500 \times 410$ mm

13.2 Materiálové riešenie

Pri výbere materiálov bolo dôležité zohľadniť funkčné vlastnosti aj psychologické pôsobenie priestoru na psa. Základné časti produktu sú vyrobené z vodeodolnej dyhovanej brezovej preglejky. Preglejka bola zvolená pre svoj prirodzený vzhľad, ktorý lepšie zapadá do interiéru domácnosti, ako aj pre svoju pevnosť, nízku hmotnosť a zvýšenú odolnosť voči vlhkosti.

Nosnú konštrukciu tvoria duté hliníkové trubky, ktoré zabezpečujú nízku hmotnosť a zároveň dostatočnú pevnosť produktu.

Plášť budy tvorí hrubo tkaná textília príjemná na dotyk. Textília bola zvolená pre svoju mäkkosť, odolnosť a príjemnú povrchovú štruktúru. Textilný povrch zároveň umožňuje zachovanie známeho pachu, čo môže podporovať pocit istoty psa pri používaní budy.

Textília je ku konštrukcii prichytená pomocou kovových cvokov, vďaka čomu je možné ju jednoducho odopnúť a prať. Mäkkosť textilného plášťa spolu s uzavretejším charakterom priestoru vytvára pocit úkrytu a zároveň pomáha jemne tlmiť zvukové podnety.

Pevná konštrukcia dáva búde stabilitu, zatiaľ čo textilný plášť zjemňuje jej vnútorné prostredie.

Súčasťou návrhu bolo aj uvažovanie nad akustickým tlmením priestoru pomocou textilného plášťa a mäkkých materiálov. Cieľom bolo čiastočne redukovať rušivé zvuky z okolia, ktoré môžu byť pre úzkostné psy stresujúce.

Počas rozhovoru s kynológom a behavioristom bola táto myšlienka označená za významný prínos návrhu. Jakuba (2026) uviedol: *„V tomto ja vidím tú vašu prácu unikátnu, lebo toto nikto neriešil. A keď som si to uvedomil, ani my sme to neriešili.“*

Zároveň doplnil: *„Pes sa tam schová a ak mu to znížite o niekoľko decibelov, aj keď len trochu, tak to má význam.“*¹⁰⁰

Tým podporil výber a využitie mäkkých textilných materiálov, ktoré okrem vytvárania pocitu bezpečia môžu prispievať aj k čiastočnému tlmeniu zvukových podnetov.

¹⁰⁰ JAKUBA, Tomáš, osobný rozhovor, 2026; viz Příloha B.

13.3 Farebnosť a vizuálne pôsobenie

Farebné a materiálové riešenie budy bolo navrhnuté s dôrazom na pokojné vizuálne pôsobenie a jednoduché začlenenie do interiéru domácnosti.

Použité boli najmä prírodné a tlmené farebné tóny, ako béžová, krémová, prírodná farba dreva.¹⁰¹

Zvolené farby nepôsobia rušivo a pomáhajú búde prirodzene zapadnúť do interiéru. Vizuálne zjemnenie objektu vytvárajú zaoblené hrany a mäkký textilný plášť, ktoré dopĺňajú kontrast medzi pevnou konštrukciou a mäkkosťou priestoru.

Produkt bol navrhnutý tak, aby nepôsobil ako klasická exteriérová psia búda, ale ako interiérový objekt prirodzene zapadajúci do moderného bývania.

¹⁰¹ The Images Publishing Group, For the Love of Pets, 2021, s. 34–35

14 Realizácia psích búd

Po ukončení návrhového procesu nasledovala realizácia funkčného prototypu interiérovej prenosnej budy pre úzkostných psov. Pri výrobe bolo dôležité preniesť hlavné požiadavky návrhu do funkčného prototypu – najmä stabilitu, skladateľnosť a komfort pre psa.

14.1 Výroba jednotlivých častí

14.1.1 Čelo a podstava budy

Na výrobu čela a podstavy bola použitá vodeodolná preglejka s hrúbkou 9 mm. Vstupný otvor na čele budy je mierne vyosený nabok, čím vzniká viac krytý vnútorný priestor.

Podstava bola navrhnutá väčšia než samotné čelo, aby zabezpečovala lepšiu stabilitu produktu. V zadnej časti podstavy sa nachádza otvor slúžiaci ako úchyt.

Drevené diely boli frézované CNC technológiou vo firme ZANABYTOK, následne brúsené a povrchovo upravené transparentným lakom.

Obrázok 35: Čelo a podstava budy

Zdroj: vlastné spracovanie

Obrázok 36: Držanie madla

Zdroj: vlastné spracovanie

14.1.2 Konštrukcia

Hlavnou časťou konštrukcie je trojdielny otočný mechanizmus z antikoru. Jednotlivé diely mechanizmu majú šírku 9 mm a boli vyrobené technológiou sústruženia vo firme DREVOINDUSTRIA. Z vnútornej strany boli odľahčené s cieľom zníženia celkovej hmotnosti produktu. Jednotlivé diely sú spojené stredovým doťahovacím šróbom vyrobeným na mieru.

Na každej časti mechanizmu sa nachádza privarená antikorová tyčka určená na nasunutie rebier konštrukcie. Na hlavici stredového doťahovacieho šróbu sa nachádza drevená aplikácia z preglejky, ktorá vizuálne prepája drevené časti budy s kovovou konštrukciou a zároveň zjemňuje technický charakter mechanizmu. Okraje hlavice boli doplnené o frézované drážky pre jednoduchšie uchopenie a manipuláciu pri skladaní produktu.

Mechanizmus bol navrhnutý v dvoch veľkostiach – 60 mm a 80 mm – podľa veľkosti jednotlivých variantov budy.

Obrázok 39: Ohýbanie hliníkových trubiek pomocou ohýbačky

Zdroj: vlastné spracovanie

Druhú časť konštrukcie tvoria rebrá z dutých hliníkových trubiek s priemerom 8 mm. Trubky boli ohýbané do požadovaných rádiusov pomocou ohýbačky na trubky a následne skracované na potrebné rozmery. Po rezaní boli konce trubiek začistené, aby bolo možné ich plynulé nasunutie na antikorové tyčky otočného mechanizmu.

Obrázok 40: Ohnuté hliníkové rebrá

Zdroj: vlastné spracovanie

14.1.3 Plášť

Plášť budy tvorí pevná hrubo tkaná textília napnutá cez rebrá konštrukcie. Textilný plášť je odnímateľný a upevňuje sa pomocou kovových cvokov umiestnených na prednej a zadnej časti.

Obrázok 41: Uchytenie plášťa

Zdroj: vlastné spracovanie

Stredom plášťa prechádza textilný tunel, cez ktorý sa prevlieka odnímateľné stredové rebro konštrukcie. Tento prvok pomáha udržiavať výsledný tvar budy.

Textília bola doplnená o všitú visačku s logom produktu.

Obrázok 42: Textilný plášť
Zdroj: vlastné spracovanie

14.1.4 Pelech

Pelech bol navrhnutý z rovnakej textílie ako plášť budy, aby bola zachovaná jednotnosť materiálu a pachových vlastností produktu. Spodná časť je vyrobená z vodeodolného materiálu.

Obrázok 43: Rozkladací pelech
Zdroj: vlastné spracovanie

Pelech funguje ako rozkladací prvok. Po vložení do budy vytvára mäkký vnútorný priestor pre psa, po rozložení ho možno používať samostatne ako deku.

Jednotlivé časti sa upevňujú pomocou kovových cvokov a vnútro pelechu je vyplnené vatelínom zabezpečujúcim mäkkosť a komfort.

Obrázok 44: Fixácia pelechu
Zdroj: vlastné spracovanie

14.2 Kompletizácia búd

Po dokončení jednotlivých častí nasledovala kompletizácia produktu. Otočný mechanizmus bol pomocou pásoviny pripevnený k čelu a podstave budy. Pásovina bola zafrézovaná do drevených častí tak, aby nevystupovala z povrchu produktu. Následne boli na mechanizmus nasunuté hliníkové rebrá konštrukcie.

Obrázok 45: Frézovanie drážky pre osadenie pásoviny

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvé a posledné rebro bolo pevne uchytené pomocou skrutiek. Medzi rebrá a drevené časti boli vložené dištančné trubičky, ktoré vytvárajú mierny odskok medzi konštrukciou a drevenými časťami budy. Takéto riešenie zabezpečuje odvetrávanie priestoru a zároveň vytvára miesto na uchytenie textilného plášťa.

Obrázok 46: Detail uchytenia rebier pomocou dištančných trubičiek

Zdroj: vlastné spracovanie

Na konštrukciu bol následne natiahnutý textilný plášť a upevnený pomocou kovových cvokov. Do výsledného priestoru bol vložený pelech, čím vznikol finálny model interiérovej prenosnej budy pre psa.

14.2.1 Návod pripevnenie textilného plášťa

1. Navlečenie stredového rebra

Najskôr prevlečte stredové rebro cez tunel v textilnom plášti.

2. Uchytenie do otočného mechanizmu

Rebro s navlečeným plášťom zasunúte do otočného mechanizmu po oboch stranách konštrukcie.

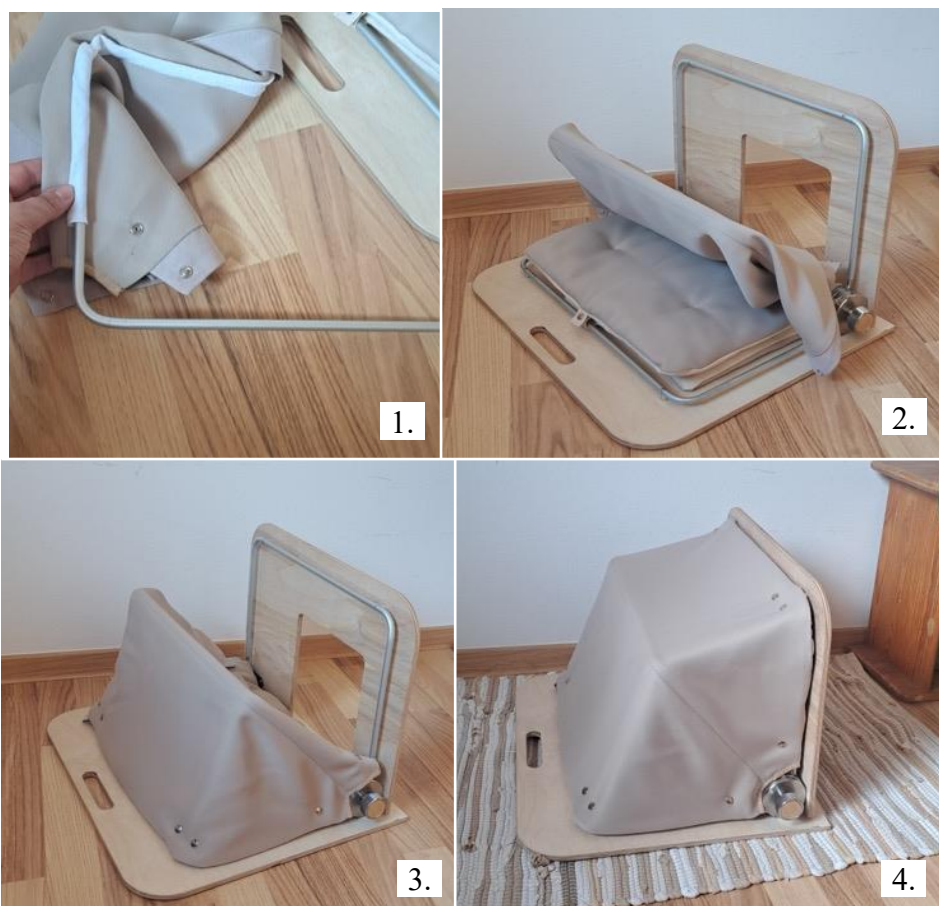
3. Pripevnenie spodnej časti plášťa

Pomocou kovových cvokov upevnite textilný plášť k spodnému rebro konštrukcie.

4. Pripevnenie vrchnej časti plášťa

Následne pripevnite plášť aj k vrchnému rebro pomocou kovových cvokov.

Po upevnení všetkých častí je textilný plášť správne napnutý a bude pripravená na používanie.

Obrázok 47: Návod pripevnenia textilného plášťa

Zdroj: vlastné spracovanie

14.3 Overenie produktu

Búda bola orientačne overená pozorovaním toho, ako ju pes používa. Pri sledovaní používania produktu bolo možné pozorovať prirodzené správanie psa pri vstupe do búdy, pohybe vo vnútri priestoru a následnom oddychu.

Pes pri vstupe do priestoru prirodzene znížil postoj tela a po krátkom čase začal búdu využívať ako miesto na oddych. Počas pozorovania pes pôsobil v búde pokojne a prirodzene v nej zotrval aj po ukončení kontaktu s okolím.

Overenie nemalo charakter dlhodobého testovania, slúžilo najmä na základné posúdenie funkčnosti, proporcií a reakcie psa na navrhnutý priestor.

Obrázok 48: Overenie produktu so psom
Zdroj: vlastné spracovanie

15 Vizuálna identita a prezentácia produktu

Produkt nesie názov JAMBO Interior Doghouse. Názov vznikol zo skrátenej podoby môjho priezviska a zároveň vytvára jednoducho zapamätateľný názov.

15.1 Logo produktu

Logo produktu bolo navrhnuté v minimalistickom a hravom štýle. Primárne logo tvorí štylizovaný jazvečík, v ktorého tele je vložený názov „Jambo“, doplnený textom „Interior Doghouse“. Prepája jednoduchý vizuálny štýl s interiérovým charakterom budy a zároveň odkazuje na psa ako hlavného používateľa.

Obrázok 49: Primárne logo produktu

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou vizuálnej identity sú aj dve sekundárne verzie loga. Prvá verzia využíva zjednodušený symbol jazvečíka s integrovaným názvom „Jambo“, druhá pracuje iba so samotným typografickým spracovaním názvu značky.

Doplnkovým prvkom identity je samostatná ikona vytvorená zo zadnej časti psa s chvostom. Ikona vychádza zo situácie, keď pes vchádza do budy a zvonku zostáva viditeľná už iba zadná časť tela s chvostom.

Jednotlivé varianty loga je možné používať na rôznych typoch materiálov a v rôznych veľkostiach.

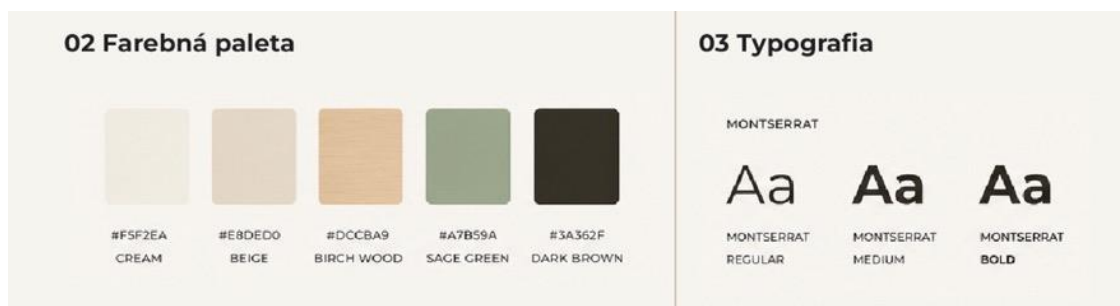

Obrázok 50: Variácie loga produktu

Zdroj: vlastné spracovanie

15.2 Vizuálna identita

Vizuálna identita produktu vychádza z minimalistického a prirodzeného charakteru samotnej budy. Cieľom bolo vytvoriť jednoduchú vizuálnu identitu, ktorá bude prirodzene zapadať do interiéru domácnosti.

Obrázok 51: Farebná paleta a typografia vizuálnej identity produktu

Zdroj: vlastné spracovanie

Farebná paleta pracuje najmä s prírodnými a tlmenými tónmi, ako krémová, béžová, prírodná farba brezového dreva, tlmená zelená a tmavohnedá. Farebnosť nadväzuje na použité materiály produktu.

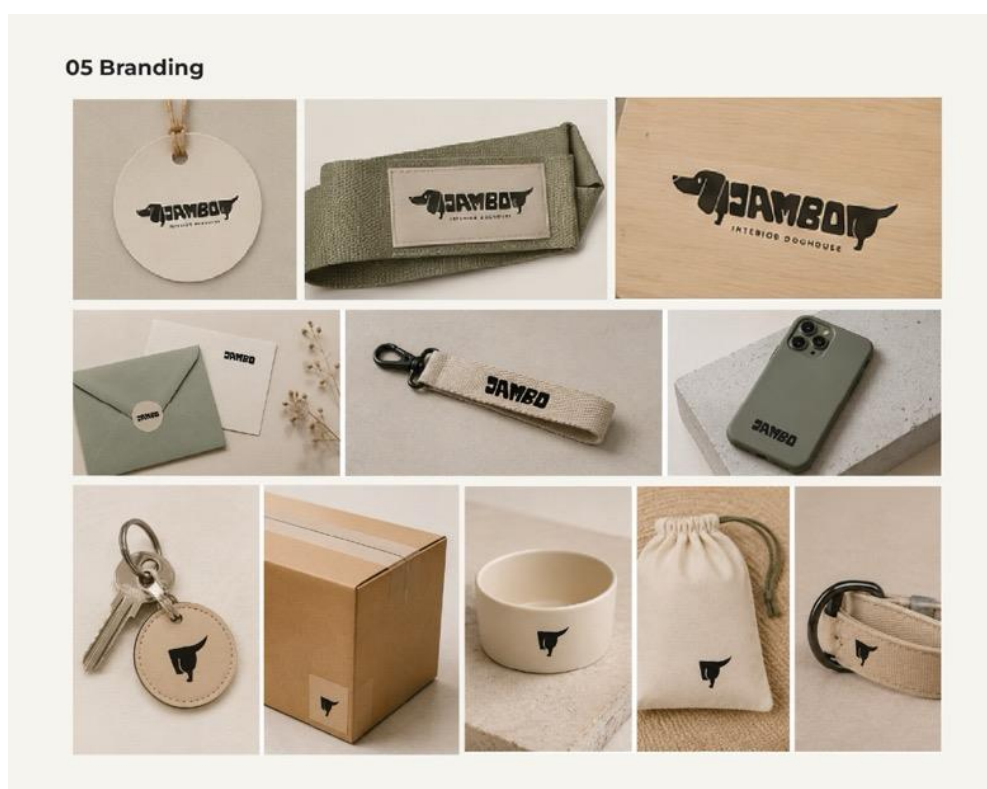

Obrázok 52: Aplikácia loga na rôznych farebných pozadiach

Zdroj: vlastné spracovanie

Ako hlavné písmo bolo zvolené sans-serif písmo Montserrat pre jeho jednoduchý a dobre čitateľný štýl. V kontraste s ním je názov „Jambo“ v logu vytvorený organickejším ručne upraveným písmom. Kontrast oboch typov písma pomáha prepojiť technickejší charakter produktu s hravejším vizuálnym pôsobením značky.

Identita bola navrhnutá tak, aby ju bolo možné jednoducho používať na produkte, textilných prvkoch aj v digitálnych výstupoch.

Obrázok 53: Ukážka branding

Zdroj: vlastné spracovanie

15.3 Balenie produktu

Balenie produktu vychádza z minimalistického charakteru návrhu a skladacieho systému budy. Produkt je navrhnutý na predaj v zloženom stave bez použitia klasického kartónového obalu. Cieľom bolo vytvoriť jednoduché a vizuálne čisté riešenie, ktoré zároveň znižuje množstvo použitého obalového materiálu a zachováva jednoduchú manipuláciu s produktom. Po zložení je búda fixovaná pomocou papierového pásu širokého 120 mm, ktorý obopína celý produkt. Papierový pás pomáha udržiavať búdu v kompaktnej zloženej polohe počas prenášania a skladovania. Zároveň slúži ako dodatočné zaistenie produktu napríklad pri prenose z obchodu domov, aj v prípade, že mechanizmus nie je úplne dotiahnutý. Papierový pás je na zadnej strane zlepený a po jeho odstránení je možné búdu jednoducho rozložiť do finálnej podoby.

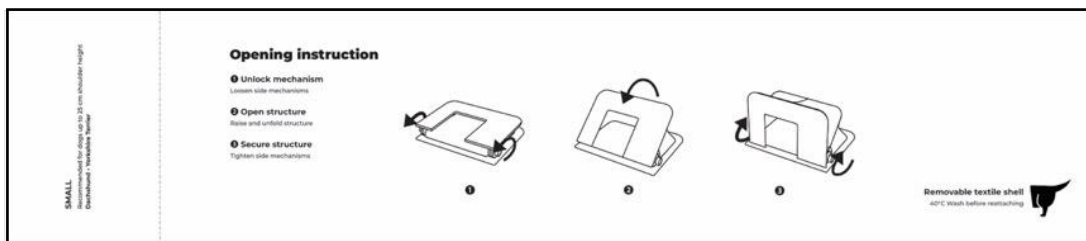
Na prednej strane pásu sa nachádza logo produktu spolu s krátkym textovým popisom. Bočné časti obsahujú informácie o veľkostnom variante produktu a odporúčanej veľkosti psa podľa výšky v kohútiku.

Obrázok 54: Obal produktu predná strana

Zdroj: vlastné spracovanie

Zadná strana pásu slúži ako jednoduchý návod na rozloženie budy. Pomocou ilustračných ikoniek a krátkych textov znázorňuje jednotlivé kroky otvárania a zaistenia konštrukcie. Súčasťou sú aj základné informácie o odnímateľnom textilnom plášti a jeho praní.

Obrázok 55: Obal produktu zadná strana

Zdroj: vlastné spracovanie

Celé riešenie balenia nadväzuje na jednoduchý charakter návrhu a zároveň umožňuje jednoduché prenášanie aj skladovanie produktu v zloženom stave.

16 Finálny produkt

Finálnym výstupom diplomovej práce je interiérová prenosná buda pre úzkostných psov navrhnutá ako bezpečný priestor využiteľný v domácom prostredí aj pri cestovaní. Návrh prepája požiadavky na psychický komfort psa, skladateľnosť produktu a jednoduchú manipuláciu pri prenášaní.

Búda bola navrhnutá v dvoch veľkostných variantoch, ktoré sa líšia rozmermi a hmotnosťou, no zachovávajú rovnaké tvarové, materiálové a konštrukčné riešenie.

Obrázok 56: Ukážka produktu
Zdroj: vlastné spracovanie

- **malý variant:** $480 \times 320 \times 390$ mm

Variant je určený pre menšie plemená psov s výškou v kohútiku do 25 cm (napríklad jazvečík, yorkshirský teriér a podobne). Hmotnosť búdy je 3 kg.

- **stredný variant:** $610 \times 500 \times 410$ mm

Variant je určený pre menšie až stredne veľké plemená psov s výškou v kohútiku do 35 cm (napríklad francúzsky buldoček, bígľ a podobne). Hmotnosť búdy je 5 kg.

Obrázok 57: Ukážka produktu z boku
Zdroj: vlastné spracovanie

Hlavným benefitom produktu je skladateľnosť a jednoduchá prenosnosť. Po zložení je možné búdu jednoducho prenášať alebo uložiť do auta a následne rozložiť v novom prostredí. Produkt tak umožňuje vytvoriť psovi známe a bezpečné miesto aj mimo domáceho prostredia, napríklad počas cestovania, dovolenky alebo pobytu v hoteli.

Obrázok 58: Skladanie produktu
Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou produktu je aj rozkladací pelech vyrobený z rovnakého materiálu ako textilný plášť búdy. Pelech je možné používať samostatne mimo búdy, pričom po rozložení funguje ako tenká prenosná podložka vhodná na používanie v interiéri aj exteriéri. Vďaka tomu si pes môže zachovať známe pachové prostredie aj v situáciách, keď nie je možné prenášať celú búdu.

Zo spodnej časti podstavy sú umiestnené protišmykové nožičky, ktoré zvyšujú stabilitu produktu a zabráňujú jeho posúvaniu po podlahe počas používania.

Búdu dopĺňajú prvky vizuálnej identity značky. Na spodnej strane búdy sa nachádza základné označenie produktu a na textilnom plášti aj pelechu sú umiestnené textilné visačky s vyšíťm logom značky Jambo.

Obrázok 59: Logo gravírované na podstave produktu

Zdroj: vlastné spracovanie

Obrázok 60: Detail otočného mechanizmu

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Diplomová práca sa zaoberala návrhom interiérovej prenosnej budy pre psov trpiacich úzkosťou. Cieľom bolo vytvoriť bezpečný a stabilný priestor, ktorý psovi pomáha lepšie zvládať stres, oddychovať a jednoduchšie sa adaptovať pri zmene prostredia.

Teoretická časť sa venovala problematike úzkosti u psov, vnímaniu podnetov, potrebe bezpečia a významu stabilného priestoru v živote psa. Získané poznatky sa následne stali základom pri navrhovaní samotného produktu.

Výsledkom práce je návrh skladateľnej interiérovej budy vychádzajúcej z myšlienky „prenosného domova“. Produkt prepája uzavretejší bezpečný priestor, jednoduchú prenosnosť, skladací systém a materiálové riešenie vhodné na každodenné používanie aj cestovanie. Dôraz bol kladený najmä na psychickú pohodu psa, funkčnosť produktu a jeho prirodzené začlenenie do interiéru.

Práca zároveň poukazuje na možnosti prepájania produktového dizajnu s psychologickými potrebami zvieratá a ukazuje, že aj produkty pre zvieratá môžu reagovať nielen na praktické, ale aj emocionálne potreby používateľa.

Zoznam použitej literatúry

- BERG, P. et al.** *Olfaction in the canine cognitive and emotional processes* [online]. 2024 [cit. 2026-05-04]. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0149763423004967>
- BERNS, Gregory S. et al.** *Scent of the familiar: an fMRI study of canine brain responses to familiar and unfamiliar human and dog odors* [online]. 2015 [cit. 2026-05-04]. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24607363/>
- BRUBAKER, Linda et al.** *The evolution of communication in dogs* [online]. 2020 [cit. 2026-05-01]. Dostupné z: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7109016/>
- FLANNIGAN, G. et al.** *Separation anxiety in dogs: behavioral and clinical perspectives* [online]. 2020 [cit. 2026-05-08]. Dostupné z: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7000605/>
- GRIGG, Emma K. et al.** *Stress-Related Behaviors in Companion Dogs Exposed to Common Household Noises* [online]. 2021 [cit. 2026-05-09]. Dostupné z: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8606548/>
- HOROWITZ, Alexandra.** *Inside of a Dog: What Dogs See, Smell, and Know*. New York: Scribner, 2009. ISBN 978-1-4165-8677-4.
- CHRENKOVÁ, Daniela.** Osobný rozhovor vedený autorkou práce. 2026. Viz Příloha A.
- JAKUBA, Tomáš.** Osobný rozhovor vedený autorkou práce. 2026. Viz Příloha B.
- KITCHENHAMOVÁ, Kate.** *Pes – člen rodiny*. Praha: Esence, 2020. ISBN 978-80-242-6534-6.
- KULA, Daniel a TERNAUX, Elodie.** *Materialogy: The Creatives Guide to Materials and Technologies*. Revised edition. Amsterdam: Frame Publishers, 2014. ISBN 978-3-03821-080-1.
- MCCONNELL, Patricia B.** *The Other End of the Leash: Why We Do What We Do Around Dogs*. New York: Ballantine Books, 2002. ISBN 978-0-345-44031-8.
- SALONEN, Milla et al.** *Prevalence, comorbidity, and breed differences in canine anxiety in 13,700 Finnish pet dogs*. *Nature* [online]. 2020 [cit. 2026-05-09]. Dostupné z: <https://www.nature.com/articles/s41598-020-59837-z>
- SALONEN, Milla et al.** *Separation-related behavior of dogs shows association with their reactions to everyday situations* [online]. 2021 [cit. 2026-05-11]. Dostupné z: <https://www.nature.com/articles/s41598-021-98526-3>

- SANTELLA, Chris a HELMUTH, D. C.** *Fifty Places to Travel with Your Dog Before You Die*. 18. doplněné vydání. New York: Abrams, 2023. ISBN 978-1-4197-6100-3.
- SIDEL, S. B. et al.** *Recognizing and Mitigating Canine Stress in Human Environments* [online]. 2025 [cit. 2026-05-05]. Dostupné z: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12153650/>
- SOLANKI, Seetal.** *Why Materials Matter: Responsible Design for a Better World*. Munich: Prestel, 2019. ISBN 978-3-7913-8471-9.
- TIIRA, Katriina et al.** *Environmental effects on compulsive tail chasing and anxiety in dogs* [online]. 2020 [cit. 2026-05-07]. Dostupné z: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7050603/>
- WAINWRIGHT, Tom.** *Pet-tecture: Design for Pets*. London: Phaidon, 2018. ISBN 978-0-7148-7667-2.

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Praveké zobrazenie človeka a psa pri love.....	22
Zdroj: Frontiers, dostupné z: https://www.frontiersin.org/news/2021/06/24/james-serpell-frontier-scientists-wolves-domestication .	
Obrázok 2: Reč tela psa	23
Zdroj: Doglyness, dostupné z: https://www.doglyness.com/blogs/news/dog-body-language-explained-how-to-understand-what-your-dog-is-trying-to-tell-you .	
Obrázok 3: Model vzťahov medzi majiteľom a psom	25
Zdroj: PMC, dostupné z: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9179432/ .	
Obrázok 4: Pes ako súčasť rodiny	26
Zdroj: Pinterest, dostupné z: https://se.pinterest.com/pin/297026537943194482/ .	
Obrázok 5: Bežný denný režim	27
Zdroj: LinkedIn, dostupné z: https://www.linkedin.com/posts/ocado-retail_dogfood-petfood-grocery-activity-7369736481721958400-nsI1 .	
Obrázok 6: Potreba bezpečia psa v interiery	28
Zdroj: Petstop, dostupné z: https://www.petstop.ie/pages/adaptil-feliway .	
Obrázok 7: Pes sledujúci pachovú stopu	29
Zdroj: YouTube, dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=TILjzuBGkRc .	
Obrázok 8: Zvuky podporujúce upokojenie psa	30
Zdroj: Pinterest, dostupné z: https://in.pinterest.com/pin/458030224626654697/ .	
Obrázok 9: Porovnanie čuchových schopností psa a človeka	31
Zdroj: Nova Paw, dostupné z: https://mynovapaw.com/pages/new-advertorial-page-2026-01-15-05-07-40-am .	
Obrázok 10: Správanie psa pri strese alebo úzkosti	32
Zdroj: Daily Record, dostupné z: https://www.dailyrecord.co.uk/in-your-area/lanarkshire/scottish-spca-urges-lanarkshire-public-36143987 .	
Obrázok 11: Signály stresu, strachu a úzkosti u psa	33
Zdroj: Shutterstock, dostupné z: https://www.shutterstock.com/image-vector/dog-fearful-behavior-icons-set-domestic-1576284373 .	
Obrázok 12: Typické prejavy separačnej úzkosti u psov	35
Zdroj: Green Element, dostupné z: https://www.greenelementcbd.com/pages/pet-anxiety-2022 .	
Obrázok 13: Percentuálny výskyt úzkostného správania u psov	38
Zdroj: Happy Dog World, dostupné z: https://happydogworld.mystrikingly.com/blog/dog-emotions-explained-how-to-understand-what-your-dog-really-feels .	
Obrázok 14: Rozdiel medzi šťastným a psom trpiacim úzkosťou.....	39
Zdroj: PDSA, dostupné z: https://www.pdsa.org.uk/what-we-do/blog/how-to-make-a-den-for-your-pet .	
Obrázok 15: Vytvorenie známeho prostredia pre adaptáciu psa	41
Zdroj: Dharamsala Animal Rescue, dostupné z: https://dharamsalaanimalrescue.org/rehoming-my-dogs-is-it-the-right-decision/ .	
Obrázok 16: Pes využívajúci krytý priestor s kontrolou okolia.....	46
Zdroj: Morefield, dostupné z: https://morefield.com/blog/guide-to-room-acoustics/ .	
Obrázok 17: Princípy akustického správania zvuku	49
Zdroj: WagWalking, dostupné z: https://wagwalking.com/behavior/why-do-dogs-try-to-hide .	

Obrázok 18: Možnosť sledovania okolia z bezpečného priestoru psa.....	50
Zdroj: Exploratorium, dostupné z: https://www.exploratorium.edu/snacks/cold-metal .	
Obrázok 19: Porovnanie materiálov z hľadiska povrchu a komfortu	51
Zdroj: Tessuti, dostupné z: https://www.tessuti-shop.com/products/gia-grey-marle-french-terry .	
Obrázok 20: Mäkké textílie vytvárajúce pocit bezpečia	52
Zdroj: Svet pre deti, dostupné z: https://www.svetpredeti.sk/zavesne-vaky-c273/ .	
Obrázok 21: Pocit kokonu vytvorený mäkkými textíliami	53
Zdroj: Design Master, dostupné z: https://designmaster.ae/residential-fit-out-dubai/residential-interior-neutral-color-palettes-you-need-in-2025/ .	
Obrázok 22: Zemité farebné tóny navodzujúce pocit pokoja	54
Zdroj: Ivy & Duke, dostupné z: https://ivyandduke.co.uk/dog-bed-care/ .	
Obrázok 23: Hygienická údržba textilných materiálov	57
Zdroj: Shutterstock, dostupné z: https://www.shutterstock.com/es/image-vector/dog-owner-routine-isolated-cartoon-vector-2200889165 .	
Obrázok 24: Denná rutina psa.....	59
Zdroj: Amazon, dostupné z: https://m.media-amazon.com/images/I/51hByjzGjVL._AC_SX679_.jpg .	
Obrázok 25: Textilný transportér	64
Textilný transportér. Zdroj: Amazon, dostupné z: https://m.media-amazon.com/images/I/51hByjzGjVL._AC_SX679_.jpg .	
Obrázok 26: Rozkladacia psia búda na terasu	64
Zdroj: Amazon, dostupné z: https://www.amazon.co.uk/Floppy-Dawg-Resistant-Breathable-Lightweight/dp/B0992ZCLDG .	
Obrázok 27: Rozkladacia interiérová búda	65
Zdroj: Alibaba, dostupné z: https://www.alibaba.com/product-detail/Wool-Felt-Cat-House-China-Imported_1600743443074.html .	
Obrázok 28: Majiteľ psa ako súčasť moderného životného štýlu.....	66
Zdroj: Gracie to the Rescue, dostupné z: https://gracietotherescue.com/blogs/news/going-green-with-your-furry-friend-why-every-dog-mom-should-try-a-bamboo-collar .	
Obrázok 29: Líščia nora ako zdroj inšpirácie	67
Obrázok 30: Skladací mechanizmus striešky kočka	68
Zdroj: BabyDream, dostupné z: https://cdn.myshoptet.com/usr/www.babydream.sk/user/shop/big/261044-1_a.jpg?673a87ac .	
Obrázok 31: Variácia otočného mechanizmu	69
Obrázok 32: Nosná konštrukcia psej budy.....	70
Obrázok 33: Mechanizmus rozkladania hliníkových rebier	71
Obrázok 34: Detail medzier medzi rebrami zabezpečujúcich odvetrávanie	71
Obrázok 35: Čelo a podstava budy	74
Obrázok 36: Držanie madla	75
Obrázok 37: Detail otočného mechanizmu konštrukcie	76
Obrázok 38: Technický výkres pre sústružníka (otočný mechanizmus)	76
Obrázok 39: Ohýbanie hliníkových trubiek pomocou ohýbačky	77
Obrázok 40: Ohnuté hliníkové rebrá.....	77
Obrázok 41: Uchytenie plášte	78
Obrázok 42: Textilný plášť	79
Obrázok 43: Rozkladací pelech	79
Obrázok 44: Fixácia pelechu.....	80

Obrázok 45: Frézovanie drážky pre osadenie pásoviny	81
Obrázok 46: Detail uchytania rebier pomocou dištančných trubičiek.....	81
Obrázok 47: Návod pripevnenia textilného plášt'u	82
Obrázok 48: Overenie produktu so psom	83
Obrázok 49: Primárne logo produktu	84
Obrázok 50: Variácie loga produktu.....	85
Obrázok 51: Farebná paleta a typografia vizuálnej identity produktu.....	85
Obrázok 52: Aplikácia loga na rôznych farebných pozadiach	86
Obrázok 53: Ukážka brandingu	86
Obrázok 54: Obal produktu predná strana	87
Obrázok 55: Obal produktu zadná strana	88
Obrázok 56: Ukážka produktu	89
Obrázok 57: Ukážka produktu z boku	90
Obrázok 58: Skladanie produktu	90
Obrázok 59: Logo gravírované na podstave produktu.....	91
Obrázok 60: Detail otočného mechanizmu.....	91

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Porovnanie bežnej budy a budy pre úzkostného psa.....	47
Tabuľka 2: Funkčné požiadavky priestoru pre úzkostného psa.....	58
Tabuľka 3: Faktory podporujúce adaptáciu psa na nové prostredie	60
Tabuľka 4: Faktory ovplyvňujúce adaptáciu psa na nové prostredie	60

Zoznam použitých symbolov a skratiek

CNC	Computer Numerical Control
3D	three-dimensional
mm	milimeter
kg	kilogram
%	percento
×	označenie rozmerov

Zoznam príloh

- Príloha A: Prepis vybraných častí rozhovoru Chrenková
- Príloha B: Prepis vybraných častí rozhovoru Jakubu
- Príloha C: Technické výkresy

PRÍLOHA A: Prepis vybraných častí rozhovoru Chrenková

Dátum rozhovoru: 15. 4. 2026

Forma: osobného rozhovoru

Respondent: Daniela Chrenková

Zameranie diskusie: úzkosť psov, bezpečný priestor a adaptácia na nové prostredie

Ja:

„Mám pocit, že psy žijúce neustále v interiéri s človekom sú niekedy psychicky viac zaťažené, pretože preberajú veľké množstvo podnetov, stresu a správania od majiteľa. Často sú stále súčasťou ruchu domácnosti, reagujú na každú situáciu a nemajú možnosť sa od toho úplne oddeliť.“

Daniela Chrenková:

„Pes, ktorý žije vo vnútri, vidí každodenné reakcie človeka a postupne ich preberá. Oni veľmi vnímajú naše správanie, napätie aj stres.“

Ja:

„Mám pocit, že mnohé plemená boli pôvodne šľachtené na vysokú aktivitu, pohyb alebo prácu, no dnes často žijú v malých bytoch a sú dlhodobo vystavené množstvu podnetov bez dostatočnej možnosti prirodzeného odreagovania.“

Daniela Chrenková:

„Práve kombinácia prostredia, nedostatku pokoja a nevhodne zvoleného životného režimu môže u citlivejších jedincov podporovať vznik úzkostného správania.“

Daniela Chrenková:

„Oni nechápu, že my máme stres. Oni si myslia, že ten stres je z toho, čo zbadali.“

Ja:

„Mám pocit, že psy, ktoré žijú v interiéri veľmi blízko človeka, často preberajú jeho správanie, stres aj spôsob reagovania na situácie.“

Daniela Chrenková:

„Nadmerná naviazanosť a neustály kontakt s človekom môže u citlivejších psov prispievať k rozvoju úzkostného správania.“

Ja:

„Pri návrhu som rozmýšľala nad tým, že vstup do budy nebude umiestnený presne v strede, ale mierne nabok. Vďaka tomu vznikne vo vnútri krytejšia zóna, kde sa môže pes čiastočne ukryť a zároveň sledovať okolie.“

Daniela Chrenková:

„Áno, to je rozumné. Takto sa bežne robia aj vonkajšie budy.“

Ja:

„Jedným z hlavných princípov návrhu bolo vytvorenie prenosného domova, ktorý si pes môže niesť spolu so sebou aj do nového prostredia. Chcela som zachovať známu vôňu, materiály a bezpečný priestor aj počas cestovania alebo pobytu mimo domova.“

Daniela Chrenková:

„Aj keď je to iná izba, ale proste je tam kus nášho domova.“

Daniela Chrenková:

„Vždy si beriem ich kenelku, ich vankúše, ich deky. Keď tam rozložím svoje veci, tie psy vedia, že toto je naše miesto.“

Ja:

Práve preto mi prišlo zaujímavé vytvoriť produkt, ktorý by nefungoval len doma, ale vedel by psovi vytvoriť pocit bezpečia aj pri cestovaní alebo zmene prostredia.

Daniela Chrenková:

Myslím si, že je to veľmi dobrý nápad. Veľa psov zmenu prostredia nezvláda dobre a práve takýto známy priestor im môže výrazne pomôcť upokojiť sa a adaptovať sa jednoduchšie.

Ja:

„Premýšľala som nad tým, že by búda mohla byť skôr širšia a nižšia, aby sa pes pri vstupe jemne prikrčil a vošiel dovnútra podobne ako do nory.“

Daniela Chrenková:

„Áno, môže to mať svoje opodstatnenie a myslím si, že by to tým psom mohlo vyhovovať.“

Daniela Chrenková:

„Aj psy, ktoré netrpia úzkosťami, majú radšej kryté priestory.“

PRÍLOHA B: Prepis vybraných častí rozhovoru Jakuba

Dátum rozhovoru: 4. 3. 2026

Forma: osobného rozhovoru

Respondent: Mgr. Tomáš Jakuba PhD.

Zameranie diskusie: úzkosť psov, vplyv prostredia a význam bezpečného priestoru pre psa

Ja:

„Mám pocit, že keď je pes veľmi naviazaný na človeka, tak často preberá aj jeho stres alebo správanie.“

Tomáš Jakuba:

„Ono to súvisí práve s tou naviazanosťou. Pes veľmi vníma človeka a jeho správanie. Keď je silno naviazaný, môže mať strach z odlúčenia a reagovať na to stresom.“

Ja:

„Je úzkosť podľa vás skôr vrodená alebo vzniká prostredím?“

Tomáš Jakuba:

„Nikdy to nie je 100 % genetika alebo 100 % prostredie. Vždy je tam kombinácia oboch faktorov.“

Tomáš Jakuba:

„Prostredie je brutálne dôležité. Keď pes niečo zle zažije v citlivom období vývoja, môže si to nieť celý život.“

Tomáš Jakuba:

„Jedna skupina psov bola vystavená zvuku rádia a druhá nie. Psy, ktoré boli vystavené zvukom, reagovali lepšie na neznáme zvuky a boli komfortnejšie vo viacerých situáciách.“

Ja:

„Myslíte si, že menší a viac krytý priestor môže psovi pri úzkosti navodiť väčší pocit bezpečia?“

Tomáš Jakuba:

„Keď má pes možnosť niekde sa stiahnuť a mať kontrolu nad svojím priestorom, výrazne to znižuje hladinu stresu.“

Tomáš Jakuba:

„Psy si vyhľadávajú miesto, ktoré sú ohraničené z viacerých strán a majú kontrolu nad jedným vchodom.“

Tomáš Jakuba:

„Aj vy, keď sa cítite v nebezpečí, chcete byť krytá z jednej strany a vidieť druhé strany, z ktorých môže prísť nebezpečenstvo.“

Ja:

„Premýšľala som nad tým, že by priestor mohol fungovať podobne ako brloh alebo nora, kde sa pes môže čiastočne ukryť, ale zároveň mať kontrolu nad okolím.“

Tomáš Jakuba:

„Pracoval som s haskymi a bolo zaujímavé sledovať, koľko z nich si prirodzene kopalo vlastné brlohy pod búdami.“

Tomáš Jakuba:

„Existujú štúdie, ktoré ukazujú, že priestory pripomínajúce brloh znižujú stres u psov.“

Ja:

„Pri návrhu som rozmýšľala aj nad tým, že vstup nebude úplne otvorený alebo umiestnený presne v strede, aby vznikol viac krytý priestor.“

Tomáš Jakuba:

„Možnosť vizuálneho úkrytu je dôležitá. Pes sa cíti bezpečnejšie, keď má možnosť byť čiastočne skrytý a zároveň mať prehľad o okolí.“

Ja:

„Jedným z hlavných princípov návrhu bolo vytvorenie prenosného bezpečného priestoru, ktorý si pes môže spájať so známym prostredím aj pri cestovaní.“

Tomáš Jakuba:

„Dominantným zmyslom psa je čuch, preto je dôležité, aby tam bol známy pach. Ten vytvára pocit bezpečia.“

Tomáš Jakuba:

„Majiteľom som odporúčal, aby nechali psovi oblečenie nasiaknuté vlastným pachom. Psy sa tým často upokojili.“

Tomáš Jakuba:

„Tá známosť prostredia hrá veľkú rolu. Preto vnímam prenosnosť budy ako pozitívny prvok hlavne pre úzkostného psa.“

Ja:

„Súčasťou návrhu bolo aj uvažovanie nad akustickým tlmením priestoru pomocou textilného plášt'a a mäkkých materiálov.“

Tomáš Jakuba:

„V tomto ja vidím tú vašu prácu unikátnu, lebo toto nikto neriešil. A keď som si to uvedomil, ani my sme to neriešili.“

Tomáš Jakuba:

„Pes sa tam schová a ak mu to znížite o niekoľko decibelov, aj keď len trochu, tak to má význam.“

Ja:

„Premýšľala som aj nad tým, že by priestor nepôsobil úplne otvorene a svetlo by bolo vo vnútri jemnejšie a viac utlmené.“

Tomáš Jakuba:

„Znížená intenzita svetla pomáha znižovať vizuálnu stimuláciu a upokojuje nervovú sústavu.“

Tomáš Jakuba:

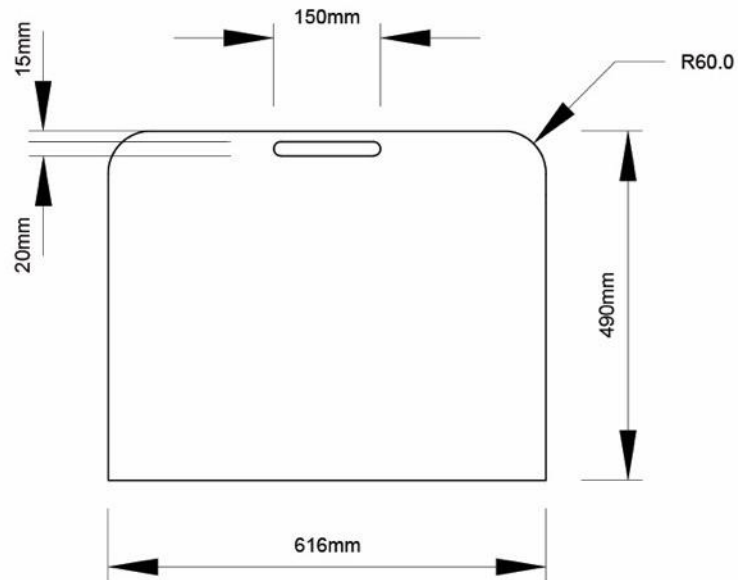
„Aj na veľkých farmách alebo v lietadlách sa používa šero, pretože pôsobí upokojujúco a znižuje napätie.“

Tomáš Jakuba:

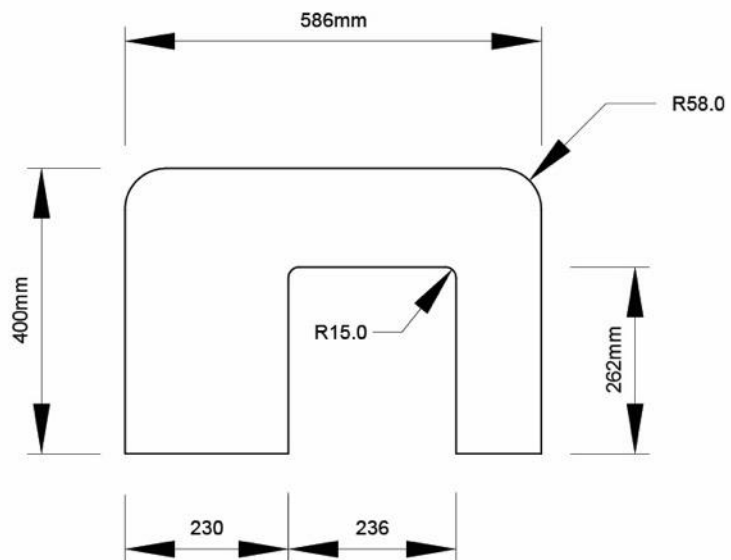
„Nie úplnú tmu, ale také prostredie, kde nie je výrazná vizuálna stimulácia.“

PRÍLOHA C: Technické výkresy

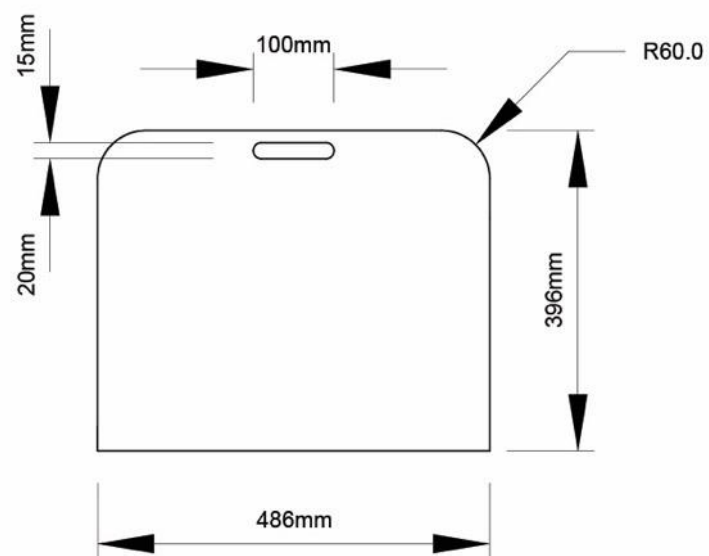
Výkresy sú v mierke 1:20.

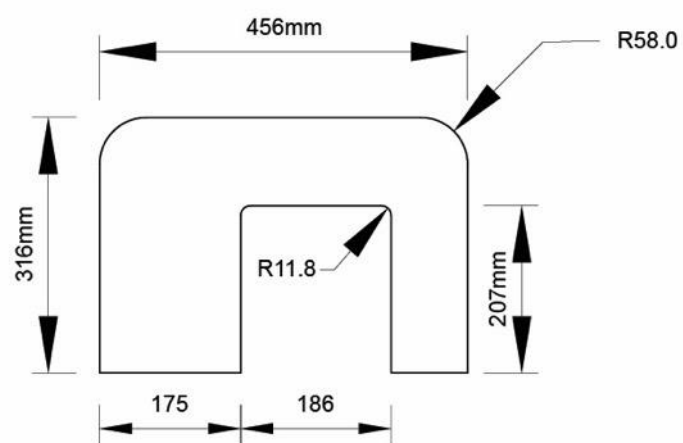
Príloha 1: Podstava stredného variantu budy

Príloha 2: Čelo stredného variantu budy

Príloha 3: Podstava malého variantu budy

Príloha 4: Čelo malého variantu budy

